Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Теореми буття

Чотири сходинки Азанкових

▶ СТОР. 5

Мистецтво

Нова Мона Ліза

▶ СТОР. 11

Село

Один баран на двадцять гуцулів, або Як не загубитися агровиробництву в горах

▶ СТОР. 12–13

№ 184 (5434) ВІВТОРОК, 2 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

«Чорна діра» столичної підземки

Найзбитковіше серед міських комунальних підприємств — «Київський метрополітен»

У колажі використано фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До розвалу СРСР київський метрополітен входив до союзної надструктури Міністерства шляхів сполучення. Країна Рад зникла, і метрополітени опинилися у віданні Мінтрансу України. У 1997-му Кабмін передав КП «Київський метрополітен» у комунальну власність громади столиці. І майже миттєво воно стало збитковим. Навіть незважаючи на те, що саме тоді транспортне підприємство потихеньку, але впевнено почало перетворюватися на... базарно-торговельне.

▶ СТОР. 8–9

У НОМЕР:

Законопроект про наклеп можуть скасувати

Погоджувальна рада

До проекту розкладу засідань Верховної Ради на 2 жовтня за пропозиціями парламентських комітетів та депутатських фракцій внесено 103 питання, — повідомив на початку погоджувальної ради Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Із них 49 урядових законопроектів, 43 — готові до розгляду. Однак реально депутати зможуть розглянути не більше половини питань, зауважив глава парламенту і запропонував визначити першочергові, пріоритетні законопроекти.

▶ СТОР. 2

Прожитковий мінімум збільшився

Згідно із законом про державний бюджет на 2012 рік, прожитковий мінімум з 1 жовтня встановлюється на рівні 1060 грн. (з 1 липня він був на рівні 1044 грн.). З 1 грудня його буде підвищено до 1095 грн. Для тих, хто належить до основних соціальних і демографічних груп населення, встановлюються такі розміри прожиткового мінімуму на 2012 рік: для дітей до 6 років з 1 жовтня — 930 грн., з 1 грудня — 961 грн.; для дітей від 6 до 18 років з 1 жовтня — 1161 грн., з 1 грудня — 1197 грн.; для працездатних осіб — 1118 грн. і 1134 грн. відповідно; для осіб, що втратили працездатність, — 856 грн. і 884 грн. відповідно. Законом також установлено на 1 жовтня 2012 року мінімальну заробітну плату в місячному розмірі — 1118 грн. З 1 грудня розмір мінімальної зарплати буде підвищено до 1134 грн.; у погодинному розмірі з 1 жовтня мінімальна зарплата становитиме 6,7 грн., з 1 грудня — 6,8 грн. Розмір мінімальної пенсії з 1 жовтня становитиме 856 грн.

Найдешевше їздити потягами у вівторок та середу

Відучора знижено ціни на проїзд у всіх пасажирських поїздах, крім приміського сполучення. З 1 жовтня до 24 грудня діятиме знижуючий календарний коефіцієнт 0,93 (у вересні він становив 1,02). Згідно з наказом Міністерства інфраструктури весь рік поділено на 13 періодів, протягом кожного з яких діє свій коефіцієнт. Таким чином, найнижчий — 0,7 — застосовується у разі продажу квитків на 31 грудня, найвищий — 1,1 — діятиме в передноворічні дні (з 25 по 30 грудня включно). Вартість квитка також залежатиме від дня поїздки. Зокрема, у вівторок і середу можна буде приїхати на 10% дешевше за базову ціну, а в п'ятницю та неділю — на 10% дорожче, **повідомляє прес-служба Укрзалізниці.**

ПОДІЇ

У наших співвітчизників на руках мільйони одиниць нелегальної зброї

Такі дані вчора у столиці на пресконференції оприлюднив керівник Антирейдерського союзу підприємців України Андрій Семидідько.

За його словами, нині в обігу перебуває понад 5 мільйонів стволів. Однак більша частина з них поза законом. «Основне джерело нелегальних стволів — «склади Радянського Союзу». Зокрема, величезні арсенали є в Ніжині, Кам'янці-Подільському та інших регіонах. Це стрілецька зброя радянського виробництва — ПМ, ТТ, нагани. Їх протягом 20 років недостатньо контролювали, тож вони зникали звідти», — сказав він.

▶ СТОР. 7

Чи допоможе ввізне мито нафтопереробникам?

Автолюбителі, готуйтесь до бензинової дієти. Ймовірно, вже у грудні, невдовзі після виборів до Верховної Ради, пальне в країні може подорожчати. За прогнозами експертів, цінники на автозаправних станціях зростуть на 1—1,5 гривні за літр. Причина, мовляв, анонсоване міністром енергетики та вугільної промисловості України Юрієм Бойком введення мит на ввезення імпортних нафтопродуктів. «Уряд прийняв рішення про те, щоб розпочати спецрозслідування і з 1 грудня ввести мито на ввезення імпортних нафтопродуктів. Це дасть нам можливість забезпечити роботу наших НПЗ, передусім Лисичанського», — передає слова міністра прес-служба Лисичанської міськради. А експерти переконують: блага мета, як-то підтримка вітчизняного виробника, — лише ширма. І насправді введенням будь-яких додаткових мит нашим нафтопереробним заводам не допоможеш.

▶ СТОР. 7

КОРОТКО

■ У райцентрі Кам'янка, що на Черкащині, урочисто відсвяткували 90-річчя заснування найстарішої книгозбірні краю — центральної районної бібліотеки, **передає наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ З початку року 18 мешканок Миколаєва удостоєно звання «Мати-героїня». Днями в міськвиконкомі підтримано ще 9 кандидатур багатодітних матерів, запропонованих районними комісіями міста для подальшого висунення на почесне визнання, **інформує наш власкор Олександра МЕНТЕЛЬ.**

■ Завдяки заходам, які спрямовувались прокуратурою Рівненщини на усунення порушень закону в сфері охорони праці, знизився рівень загального травматизму в області. З початку року на підприємствах зафіксовано 83 нещасні випадки, тоді як за такий же період торік — 98, а також не допущено зростання рівня смертельного травматизму, **передає наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

В Україні в 2012 році плановано зібрати на 5,9% більше сої — 2,42 млн. т *(Мінагрополітики)*

Маємо значний потенціал для розширення співпраці з Йорданією

Україна та Йорданія мають значний потенціал для розширення співпраці в усіх сферах. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час зустрічі з Головою Палати депутатів Національних Зборів Йорданського Хашимітського Королівства Абделькарімом Аль-Дугмі** (на знімку)**, повідомила прес-служба українського парламенту.

В. Литвин висловив задоволення з приводу першого офіційного візиту в Україну Голови Палати депутатів Національних Зборів Йорданського Хашимітського Королівства, відзначивши, що минулого року «ми мали честь приймати у стінах Верховної Ради України Його Величність Короля Абдаллу II». «Переконаний, що Ваш візит дозволить розширити межі двосторонньої співпраці, у тому числі, її міжпарламентської складової, сприятиме встановленню тісних контактів між нашими країнами та народами», — сказав керівник українського парламенту.

ДОСЛІВНО

Володимир Литвин: «Сьогоднішній візит парламентської делегації дозволяє розширити наші контакти, обговорити взаємодію на рівні груп дружби, комітетів, тим самим активізувати процес спілкування між нашими країнами й народами. І під час нашого спілкування ми обмінялися думками, що нам належить у цій царині робити».

Торкаючись торговельно-економічного співробітництва, В. Литвин зазначив, що Україна розглядає Йорданію як одного з найважливіших торговельних партнерів на Близькому Сході. Голова Верховної Ради і Голова Палати депутатів наголосили на важливості пошуку шляхів подальшого збільшення та урізноманітнення співпраці у цій сфері.

На думку Голови Верховної Ради, перспективним є подальший розвиток співпраці у галузях авіації та машинобудування, промисловості, будівництва, науково-технічній, сільськогосподарській, банківсько-фінансовій та науково-освітній сферах. В. Литвин також наголосив на гарних перспективах для розвитку співробітництва у реалізації спільних інвестиційних проектів, зокрема, у сфері медицини та аграрній галузі.

У свою чергу, Голова Палати депутатів висловив переконання, що нинішній візит парламентської делегації Йорданії дозволить активізувати і розширити двосторонні взаємини. Він високо оцінив підсумки офіційного візиту до Йорданського Хашимітського Королівства Президента України В. Януковича у квітні ц. р.

***

Під час спільного підходу до преси Голова Палати депутатів Національних Зборів Йорданського Хашимітського Королівства Абделькарім Аль-Дугмі, зокрема, зауважив, що у ході зустрічі обговорювалися питання, які стосуються співробітництва між нашими країнами у політичній, економічній та культурній сферах. «Ми, як два парламенти, прагнемо збільшити відносини між нашими країнами, щоб користь отримали обидва народи», — зазначив він. Голова Палати депутатів повідомив також, що політичне життя королівства нині перебуває у стані реформування. За його словами, нещодавно було змінено конституцію Йорданії. Тож виконавча, законодавча та судова гілки влади стали практично незалежними одна від одної. Відповідно до нового законодавства було створено також Конституційний суд, Центральну виборчу комісію. Крім того, ухвалено закони про партії та про вибори.

У свою чергу, Володимир Литвин зазначив, що українська сторона надає великого значення першому офіційному візиту парламентської делегації Йорданії в Україну.

Для нас є очевидним, сказав В. Литвин, що зближенню наших країн і народів сприятимуть дні культури відповідно України в Йорданії і Йорданії в Україні.

Вл. інф.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Законопроект про наклеп можуть скасувати

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Цю думку підтримали й представники різних фракцій. Лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов висловив думку, що керівники фракцій разом із Кабінетом Міністрів мають переглянути перелік законопроектів і запропонувати до розгляду не більше 40-45 питань.

Валентин Матвєєв (КПУ) назвав поспішним підхід до розгляду законодавчих актів, адже більшість запропонованих до розгляду питань не пройшли розгляду в парламентських комітетах та не отримали висновки науково-експертного та юридичного управлінь Верховної Ради. Комуністи наполягають терміново розглянути законопроекти, пов'язані з реформуванням ринку землі, зокрема, проект закону про внесення змін до Перехідних положень Земельного кодексу, яким продовжується мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення до 1 січня 2014 року.

Тетяна Бахтеєва (ПР), Олег Білорус (БЮТ).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ігор Шаров підтримав алгоритм, який запропонував Голова Верховної Ради

Опозиція також наполягає до завершення повноважень нинішнього парламенту декриміналізувати вітчизняне кримінальне законодавство, зокрема, статті, за якими засуджено експрем'єра Юлію Тимошенко та екс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка.

Фракція «НУ—НС» також заявила, що їхня вимога номер один — скасувати скандальний законопроект про наклеп, а також вилучити із порядку денного зміни до виборчого законодавства. Микола Мартиненко запропонував, щоб парламент усе-таки працював і в п'ятницю на годину запитань до уряду запросити Прем'єр-міністра України Миколу Азарова для інформації про реальний стан вітчизняної економіки.

Голова Комітету з питань свободи слова та інформації Юрій Стець закликав депутатів проголосувати постанову про скасування законопроекту про наклеп одразу першим питанням, чим показати суспільству, що депутати можуть його почути.

Депутатська група «Реформа заради майбутнього» наполягає ухвалити в другому читанні та в цілому законопроект про зміни до Податкового кодексу щодо торгівлі лікарськими засобами у сільській місцевості.

Щодо проекту держбюджету, то В. Литвин повідомив, що мав розмову на цю тему з Прем'єр-міністром М. Азаровим. Глава парламенту відзначив, що Верховна Рада нинішнього скликання виконуватиме свої повноваження ще до 17 грудня, тож є можливість відповідально розглянути це питання. Уряд обіцяє доопрацювати і подати проект держбюджету до парламенту в листопаді разом зі звітом про виконання цьогорічного бюджету та висновками Рахункової палати.

Голова Комітету з питань промполітики та підприємництва Наталія Королевська запропонувала створити в парламенті тимчасову слідчу комісію із розслідування порушень під час виборчої кампанії.

Представник Президента в парламенті Юрій Мірошниченко також підтримав пропозицію проголосувати першим питанням про скасування законопроекту про наклеп.

Під час погоджувальної ради під стінами парламенту відбулася акція протесту журналістів проти ухвалення законопроекту про наклеп. Учасники мітингу заявили: якщо вимоги журналістів не будуть виконані, вони оголосять всеукраїнський журналістський страйк.

Серед запропонованих до розгляду в першочерговому порядку питань — проект закону «Про технічну інвентаризацію об'єктів нерухомого майна» з пропозиціями Президента, проекти змін до законів «Про захист персональних даних», «Про Представництво Президента України в АРК» щодо управління майном, про внесення змін до Податкового кодексу щодо вдосконалення оподаткування при відчуженні транспортних засобів у другому читанні, обрання та звільнення суддів, призначення позачергових виборів.

Юліана ШЕВЧУК.

Ознакою сили є здатність визнати свою помилку

На сьогоднішньому пленарному засіданні парламенту першим питанням на голосування буде винесено про зняття з розгляду законопроекту № 11013 про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів про посилення відповідальності за наклеп.

Про це повідомив на брифінгу після погоджувальної ради Голова Верховної Ради Володимир Литвин. «Щоб покласти край усім розмовам, як тільки розпочнемо роботу, я внесу пропозицію про зняття з розгляду цього законопроекту, щоб поставити велику жирну крапку, і щоб народні депутати не демонстрували таку недалекоглядність», — сказав глава парламенту. І додав: «Ознакою сильної політичної сили, сильного і відповідального депутата є спроможність визнати свою помилку».

Законопроект про мирні заходи поки що не розглядатиметься, — повідомив В. Литвин, оскільки до нього суперечливе ставлення як серед політиків, так і громадських організацій — частина вимагає його розглядати, частина скасувати. Тому, на погляд глави парламенту, цей законопроект варто спочатку направити на експертизу до Венеціанської комісії.

Під час розгляду питання про призначення позачергових місцевих виборів проект постанови про дочасні вибори міського голови Києва не голосуватиметься, оскільки в парламенті серед усіх фракцій ще немає узгодженого правового підходу щодо виборів столичного міського голови.

Голова Верховної Ради також висловився проти ініціативи продавати сімкарти для мобільних телефонів лише за паспортами та реєструвати вже діючі мобільні телефонні номери.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Подальший розгляд беззмістовний...

Лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов наголосив: оскільки Президент зробив відповідну заяву щодо законопроекту про наклеп, подальший розгляд цього питання в його нинішньому варіанті неможливий, і будь-яка робота парламенту з цим документом є беззмістовною, бо Президент накладе на нього вето.

«Я підтримую, що цей документ треба зараз зупинити, і, якщо буде воля парламенту, відправити проект на розгляд до Венеціанської комісії, — сказав політик. — І якщо фахівці Венеціанської комісії вкажуть на серйозні розбіжності в цьому документі з європейським законодавством, до цього треба дослухатися. Якщо вони підтвердять, що це цілком прийнятний спосіб юридичних відносин у державі, отже, до цього теж треба прислухатися».

Крім того, О. Єфремов зауважив, що особисто він підтримує запровадження кримінальної відповідальності за наклеп, адже проблема з поширенням недостовірної інформації справді існує, і вона особливо загостриться під час виборчих кампаній. І особисто голосував би за цей законопроект і в другому читанні. Як приклад парламентарій назвав один факт із кандидатом у депутати на минулій виборчій кампанії: його батько брав участь у Другій світовій війні, однак політичні опоненти поширювали інформацію, начебто він був поліцаєм. І після таких звинувачень чоловік помер.

Лідер регіоналів також звернув увагу на те, що за один робочий день розглянути понад 100 запланованих питань неможливо, а тому треба розглянути ті законопроекти, які вже підготовлено.

Юлія БІЛА.

Опозиція вимагає звіту уряду

Лідер фракції «БЮТ-«Батьківщина» Андрій Кожем'якін на брифінгу після погоджувальної ради не виключив, що сьогодні відбудеться останнє пленарне засідання парламенту перед виборами, а засідання, заплановане на 16 жовтня, скасують.

Однак фракції «БЮТ-«Батьківщина» та «НУ—НС» вимагають від прем'єра М. Азарова все-таки прозвітувати про виконання цьогорічного бюджету та про ситуацію в економіці держави.

Парламентарії наголосив, що скасування законопроекту про наклеп одразу першим питанням на сьогоднішньому пленарному засіданні є основною вимогою опозиції. Бо цей законопроект, на його думку, створює механізми контролю за політичними опонентами та за журналістами, хто пише про кричущі факти корупції і хто в період передвиборної кампанії висвітлює діяльність опозиційних кандидатів. «Це кричущий утиск свободи слова в Україні, і цей законопроект повинен бути скасованим, — сказав А. Кожем'якін. — Якщо цього не відбудеться, то журналісти мають розпочати політичний страйк, і наша політична сила повністю підтримує дії журналістів».

Юзефа МАЛЕЦЬКА.

Провокаційні питання на сесію не виноситимуть

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Згідно з ухваленими змінами до Регламенту, до парламентських виборів, які відбудуться 28 жовтня, народні обранці працюватимуть у пленарному режимі лише два дні — 2 і 16 жовтня. На розгляді яких питань зосередяться депутати і чи зашкалюватимуть у стінах парламенту політичні пристрасті?

Михайло ЧЕЧЕТОВ,
Партія регіонів:

— Ми не будемо виносити на розгляд сесійної зали провокаційні питання, які можуть збурити суспільство, накалити пристрасті й перед виборами поставити країну дибки. Хоча є бажання в окремих політичних сил загострити увагу на резонансних питаннях, щоб дестабілізувати ситуацію. Нам цього не потрібно — ми хочемо спокійно провести виборчу кампанію, чесно, прозоро й публічно. Так, не потрібно сьогодні виносити закон про мови. Ми погасимо пристрасті і приймемо постанову про скасування голосування за законопроект про наклеп. В. Журавський виступив із пропозицією, що він знімає свій законопроект. Цим показали, що можемо слухати і слухаємо. Це якраз приклад формування громадянського суспільства: законопроект було внесено, але громадськість не підтримала, і маємо мужність його відкликати. Що стосується бюджету, то він розглядатиметься пізніше, нині законопроект на доопрацюванні.

Здебільшого парламентарії зосередять свою увагу на розгляді законопроектів Кабінету Міністрів. Була перерва в роботі Верховної Ради, а уряд більш чутливо відчуває злободенність тих чи інших законопроектів, які необхідно вносити для реалізації Програми соціально-економічного розвитку, програми Президента. Переважно це будуть законопроекти соціально-економічної проблематики. Але винесення політично резонансних питань на сесії ми не допустимо, щоб, наголошу ще раз, не дестабілізувати політичну ситуацію в країні, як це комусь хочеться. Якість законопроекту залежить не від того, як він приймається, а як він готується — можна розглядати три тижні, а можна прийняти одразу. Усе залежить від якості підготовки. Якраз був час для роботи і уряду, і депутатів у комітетах.

Години запитань до уряду до виборів не буде. Ми повинні мінімізувати можливість перетворення парламентської трибуни і сесії на мітинг із трансляцією на всю країну. Це дороге задоволення. Хто хоче в період передвиборної кампанії себе піарити — треба платити. Будь ласка, виходьте на телеканали, платіть гроші й рекламуйтеся. Можливості піаритися на всю країну через годину запитань за державний кошт, за гроші платників податків не буде. Треба займатися не балаканиною, а конкретикою, по максимуму врахувати пропозиції Кабінету Міністрів, бо після виборів парламент збереться аж 18 грудня.

Сергій СОБОЛЄВ,
«БЮТ»-«Батьківщина»:

— Оскільки більшість відмовляється проголосувати першим питанням рішення про особисте голосування і кримінальну відповідальність за голосування чужими картками, позиція фракції залишається незмінною: поки не буде введено кримінальну відповідальність за голосування в сесійній залі чужими картками, ніякого голосування в парламенті ми не визнаємо. Кожен закон, який приймається в парламенті чужими картками, має бути скасований.

Умисно п'ятницю як День уряду ліквідовано. Але наша вимога записана в Регламенті — День уряду щотижня пленарного. Звіт уряду не вимагає голосування. Ми хочемо заслухати уряд з цілої низки питань: і щодо зовнішнього боргу, і катастрофічного становища на Півдні України сільського господарства, і питання накопичення внутрішнього боргу — невиплата зарплат, закриття шкіл. Є купа запитань, які не можемо поставити урядовцям іншим способом, тому й вимагаємо Дня уряду.

У сесійній залі будуть присутні лише декілька депутатів від опозиції. Я, наприклад, буду відсутній, бо в цей день проходитиме сесія ПАРЄ. Але свою картку нікому не залишу.

Арсеній ЯЦЕНЮК,
«НУ—НС»:

— Об'єднана опозиція «Батьківщина» вимагає від уряду і Президента протягом трьох тижнів відзвітувати в парламенті про соціально-економічний стан країни і доповісти, як буде виконуватися держбюджет до кінця поточного року в умовах зростання його дефіциту та виконуватимуться зобов'язання перед бюджетниками. Але уряд уникає відповіді на чіткі запитання, що відбувається в українській економіці. Верховна Рада України фактично припинила свою роботу, тому що уряд не хоче приходити і відповідати на запитання про соціально-економічний стан країни.

Дефіцит державного бюджету України зріс утричі порівняно з аналогічним періодом минулого року — 16 мільярдів на противагу 5,1 мільярда в 2011 році. За інформацією Державного комітету статистики, в Україні відбулося падіння розміру середньої заробітної плати на 78 гривень. Загрозлива ситуація склалась і на валютному ринку. Окрім того, минулого тижня було зафіксовано падіння промислового виробництва на 5 відсотків порівняно з попереднім місяцем. Тож у нас склалась дуже сумна економічна картина.

За такого значного дефіциту в 16 мільярдів гривень незрозуміло, як уряд і Президент виконуватимуть зобов'язання і гаситимуть заборгованості перед бюджетниками, в першу чергу у зарплатах вчителям і лікарям.

Об'єднана опозиція вимагає від уряду назвати орієнтовний курс національної грошової одиниці на 2013 рік, адже в урядовому проекті державного бюджету курс закладено не було. Кабмін також має оголосити свій план відновлення промислового виробництва. Уряд зобов'язаний відзвітувати із цих питань і пояснити, чому він, відмовившись від свого розрекламованого проекту державного бюджету, не запропонував іншого варіанта бачення розвитку України на 2013 рік.

Олександр ГОЛУБ,
Комуністична партія:

— Не думаю, що під час пленарного засідання виникне політичне протистояння, адже всі основні теми вже озвучено і чогось нового і дратівливого не буде. Насамперед нас цікавитиме соціальна складова нового бюджету і, відповідно, пов'язані з цим законопроекти, а також виконання економічних зобов'язань урядом. І парламент, і уряд сьогодні працюють у передвиборному режимі, який відрізняється від звичайного пленарного тижня, але принципові підходи, яких ми дотримуватимемося, від цього не змінюються. Ми наполягатимемо на голосуванні тих питань, які стосуватимуться соціальних виплат, тарифів, контролю за цінами. Фракція КПУ внесла відповідні законопроекти. Усе залежатиме від того, чи вдасться на погоджувальній раді домовитися про внесення їх до порядку денного.

Анна ШЕВЧЕНКО.

ФОТОФАКТ

Біля Верховної Ради України відбулась всеукраїнська акція: «Захисти своє право знати. Скажи «Ні» закону про наклеп».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

День ветеранів не лише святковий

«День ветерана не лише святковий, а й відповідальний день. І забезпечення гідної старості та створення комфортних умов у повсякденному житті — це не тільки робота в соціальному напрямі, а й данина та подяка ветеранам», — про це сказав прем'єр Микола Азаров під час учорашньої зустрічі з учасниками ІІ Всеукраїнського форуму ветеранів.

Оцінюючи кроки уряду зі збільшення соціальних виплат, М. Азаров повідомив, що з січня цього року на 25 відсотків зріс розмір пенсії інвалідам війни, із травня збільшився розмір надбавки до пенсії для сімей учасників Великої Вітчизняної війни, які померли вже після війни, з надбавкою до пенсії сім'ям загиблих у роки війни. Тож тепер для обох категорій сімей вона сягає максимального, 42-відсоткового рівня, на 220 відсотків збільшено й разову річну соціальну допомогу. За останні два роки майже 600 інвалідів Великої Вітчизняної війни І групи забезпечено житлом.

Прем'єр запевнив, що рівень соціальної допомоги ветеранам зростатиме й надалі. Зокрема, з 1 січня 2013 року буде встановлено пільги для інвалідів війни ІІ та ІІІ груп, а також для учасників бойових дій в роки Великої Вітчизняної війни на рівні пільг, встановлених для інвалідів І групи.

Сергій КОВАЛЕНКО.

ВИБОРИ-2012

Методи досягнення успіху схожі

Представники громадської мережі «Опора» в Тернопільській області оприлюднили у прес-клубі інформацію про перебіг передвиборної кампанії. На думку Святослава Липовецького та Олександра Неберикута, часом використовується адміністративний ресурс. Заклики до бюджетників голосувати за певних кандидатів у депутати, зібрання в робочий час, подарунки з підтекстом тощо. Не відстають і ті, хто нібито в опозиції. Один із кандидатів подарував дітям альбоми для малювання, де на обкладинці поруч із Маленьким Принцом за Сент-Екзюпері винесено його передвиборні гасла. Навряд чи вони зрозумілі для тих, хто вчиться малювати. Кандидат, мабуть, сподівався, що на них звернуть увагу батьки, розглядаючи малюнки дітей. Дуже багато друкованих рекламно-агітаційних матеріалів без будь-яких вихідних даних. Білборди розміщують де завгодно, в тому числі в заборонених місцях. Є випадки прямого підкупу виборців. За одного кандидата виборцям чим пропонували по 200 гривень, а в разі, коли за нього проголосують, обіцяли додати ще 400. На жаль, Святослав Липовецький відмовився називати кандидата, за якого в такий спосіб «агітували». За його словами, люди, які звернулися з цими фактами до «Опори», просили не оприлюднювати їхні прізвища.

Певні недоліки під час формування окружних і дільничних виборчих комісій, крім «Опори», фіксують представники Комітету виборців України. Так, прізвище давно померлої людини було у списках кількох партій — вона мала представляти їх у комісіях. У роботі окружних комісій мало гласності, деякі засідання через відсутність більшості членів ОВК навряд чи можна вважати легітимними.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

У Криму ситуація мало чим відрізняється від інших регіонів

Голова всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України» Олександр Черненко під час прес-конференції, присвяченій аналізу передвиборної ситуації за місяць до перегонів, зазначив, що в автономії вона за числом і характером порушень мало чим відрізняється від інших регіонів країни, **повідомляє офіційний сайт КВУ**.

«Мабуть, єдине, чим нині виокремлюється Крим із загального контексту, — це ситуацією, що склалася на другому виборчому окрузі, де у встановлені терміни не було сформовано дільничні виборчі комісії. Це грубе порушення законодавства, аналогів якому ми поки що в Україні не зафіксували», — заявив О. Черненко.

Розповідаючи про основні тенденції, експерти КВУ зазначили, що у сфері застосування чорних піар-технологій, крім листівок без вихідних даних і газет-двійників, з'явилась нова технологія, згідно з якою технічних кандидатів стали використовувати не лише під формування лояльних виборчих комісій, а й у якості інформаційних кілерів для основних політичних опонентів.

Крім того, виділивши наявність певної кількості фактів застосування адміністративного ресурсу, в Комітеті виборців також відзначили значне число повідомлень про адмінресурс, що базуються на недостовірній, а часто і свідомо перекрученій інформації.

Серед інших порушень, зафіксованих КВУ в Криму, учасники прес-конференції акцентували увагу на випадках непрямого підкупу виборців, які є порушенням законодавства про вибори. У зв'язку з цим О. Черненко закликав усіх суб'єктів виборчого процесу не закривати очі на такі злочини, а звертатися до правоохоронних органів, а також громадських організацій, які здатні забезпечити громадянський контроль за усуненням порушень.

УКРАЇНА, ЯКУ МИ ВІДНАЙДЕМО

До всіх співвітчизників!

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА Української платформи «Собор»

Українець має бути заможним.
Влада мусить створити таку можливість.
Українець має бути захищеним.
Влада мусить це забезпечити.
Українець має бути господарем у власній хаті.
Владу, яка це не гарантує, буде усунено.

Українському народові, щоб здобути гідне сьогодення й упевнене майбутнє, потрібні негайні ЗМІНИ, ЯКІ МИ ВІДСТОЮЄМО:

З метою покращення якості управління:

1. Встановимо пряму залежність між доходами державних службовців та зміною середніх доходів на душу населення по країні.
2. Максимальна заробітна платня державних чиновників усіх рівнів не перевищуватиме 7 розмірів мінімальної заробітної платні в країні.
3. Запровадимо чіткі соціально-економічні критерії, за якими керівники центральних органів виконавчої влади й місцевих адміністрацій автоматично звільнятимуться з посад у разі, якщо протягом року не буде досягнуто прогрес у сфері їхньої відповідальності, або якщо відповідні територіальні одиниці потраплять на останні місця за показниками соціально-економічного розвитку.
4. Запровадимо механізм, за яким керівники центральних органів виконавчої влади й місцевих адміністрацій автоматично відправлятимуться у відставку у випадку недовіри їм кваліфікованої більшості (понад двох третин) мешканців.
5. Заборонимо до закінчення фінансово-економічної кризи збільшення адміністративних витрат усіх органів влади.
6. Зобов'яжемо депутатів та керівників усіх рівнів витрачати щонайменше по пів робочого дня щотижня на прийом громадян.
7. Забезпечимо позбавлення повноважень депутатів усіх рівнів за порушення принципу особистого голосування.

У боротьбі з корупцією:

1. Передача та продаж з державної і комунальної власності державних, комунальних земель та інших об'єктів стане можливим виключно на відкритих аукціонах, з надходженням виручених коштів до бюджету.
2. У разі здійснення державних закупівель за цінами, вищими від ринкових, різниця між ринковою і закупівельною ціною покриватиметься за рахунок особистих коштів та реалізації майна винних осіб.
3. Запровадимо формування витратної частини місцевих бюджетів, що виділяються на соціально-економічний розвиток, на основі волевиявлення (підписних кампаній) мешканців.
4. Запровадимо виплату пільг населенню грішми і скасуємо усі пільги депутатам і чиновникам.
5. Встановимо максимально прозорі податки, ліквідуємо неефективні, що плодять корупцію. Запровадимо податки на великі спадки, елітне споживання, житлову і нежитлову нерухомість, оподаткування операцій з акціями, цінними паперами тощо.
6. Скасуємо міжнародні угоди, що дозволяють безподаткове виведення коштів в офшори.
7. Відео- та аудіо інформація, зібрана громадянами, стане аргументом для проведення службових розслідувань щодо посадових осіб та притягнення до кримінальної та іншої відповідальності.
8. Посилимо кримінальну відповідальність для посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування за надання незаконних преференцій або перешкоджання законній економічній діяльності.
9. Повернемо в державну власність розкрадені землі та резиденції, перетворимо їх на лікарні й санаторії для дітей, пенсіонерів, військовослужбовців, шахтарів тощо.
10. Запровадимо декларування витрат вищими посадовими особами, керівниками органів виконавчої влади, народними депутатами, суддями, керівниками органів місцевого самоврядування, а також членами їхніх родин, та перевірки контролюючими органами відповідності реальних витрат задекларованим.

У сфері права:

1. Запровадимо електронне урядування задля максимально спрощеного отримання громадянами, в тому числі бізнесменами, усіх необхідних документів.
2. Забезпечимо незалежність органів прокуратури, через запровадження процедури призначення й звільнення Генерального прокурора за взаємної згоди Президента, Верховної Ради та парламентської опозиції.
3. Переформуємо правоохоронні органи знизу догори.
4. Гуманізуємо кримінальну юстицію. Скоротимо терміни покарання за правопорушення невеликої тяжкості до тижнів і місяців. Посилимо відповідальність за злочини проти особи.
5. Забезпечимо добір суддів за системою кількаступеневого відбору: від висування кандидатів громадськістю та професійними спілками до поетапного відсіювання кандидатур органами державної влади та опозицією. Посилимо відповідальність суддів за завідомо незаконні рішення.

У галузі економіки та земельних відносин:

1. Відродимо село як місце комфортного життя і праці. Земля сільськогосподарського призначення лише для:
громадян України,
які постійно мешкають безпосередньо біля своєї земельної ділянки.
Одна і та ж земельна ділянка чи її частина, з метою уникнення спекуляції, не зможе бути продана частіше, ніж 1 раз на 3 роки.
Спростимо вихід власника землі з відносин довгострокової оренди. Заборонимо одній фізичній чи юридичній особі орендувати більше ніж 10% земель сільськогосподарського призначення району та мати орендовані землі більш ніж у 10 районах.
2. Спрямуємо щонайменше 2% державного бюджету на мікрокредити малому бізнесу за відсотковою ставкою на рівні інфляції.

У галузі освіти:

1. Забезпечимо доступ усіх громадян до цілком безкоштовної середньої освіти.
2. Держава забезпечить навчальні місця для безкоштовного для громадян навчання у закладах вищої освіти числом не менше 50% від усіх місць. Поставимо річну вартість освітніх послуг у закладах вищої освіти в залежність від рівня середньої заробітної платні в країні.
3. Запровадимо пряму залежність між ранжуванням вищих навчальних закладів за рівнем акредитації, фінансуванням з державного бюджету і результатами щорічного незалежного оцінювання знань випускників.
4. Забезпечимо всіх школярів і студентів України безкоштовним доступом до Інтернету на основі новітніх технологій, виключно з доступом до визначеного переліку наукових та енциклопедичних Інтернет-ресурсів.

У галузі медицини:

1. Забезпечимо безумовну безкоштовність для громадян невідкладної медичної допомоги.
2. Запровадимо обов'язкове загальнодержавне медичне страхування.

У сфері культури:

1. Забезпечимо захист і розвиток єдиного інформаційно-культурного простору України. Створимо умови для розвитку вітчизняних культурних індустрій: книговидання, кіновиробництва, музичного бізнесу тощо.
2. Запровадимо обов'язкові нормативи забезпечення громадян об'єктами культурної інфраструктури та жорсткий контроль за їхнім дотриманням.
3. Вирішимо мовне питання на основі принципів: 1) українська є мовою нашої землі й основою ідентичності країни. Вона є державною і мовою міжнаціонального спілкування, вживається в усіх сферах суспільного життя; 2) держава не втручається у сферу використання мови громадян у приватному житті, підтримує мови національних громад України.
4. Забезпечимо відповідальність керівників у сфері культури перед повноважними зібраннями представників творчих, національно-культурних організацій та профспілок працівників культури.

У галузі зовнішньої політики й безпеки:

1. Забезпечимо рівність і невтручання у внутрішні справи у відносинах з усіма державами, рівноправність України у міжнародних економічних відносинах.
2. Денонсуємо Харківські та інші угоди, що суперечать національним інтересам України.
3. Гарантуємо безпеку країни через участь у системах європейської та євроатлантичної безпеки та фінансування Збройних Сил на рівні, не нижчому від 2,5% ВВП. Переозброєння й військова підготовка Збройних Сил фінансуватимуться на рівні, не нижчому за 1% ВВП.

Друкується відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» **(За електронною версією ЦВК)**

ПОСТАНОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Про оголошення попередження Радикальній Партії Олега Ляшка

До Центральної виборчої комісії 25 вересня 2012 року надійшла заява уповноваженої особи Партії регіонів в одномандатному виборчому окрузі № 221 Панчик Тетяни Іванівни із повідомленням про встановлення судом при розгляді виборчого спору факту порушення Закону України "Про вибори народних депутатів України" (далі - Закон) Радикальною Партією Олега Ляшка.

У заяві суб'єкт звернення просить Центральну виборчу комісію оголосити Радикальній Партії Олега Ляшка попередження за порушення обмежень щодо проведення передвиборної агітації, встановлених Законом.

Постановою Центральної виборчої комісії від 16 серпня 2012 року № 435 зареєстровано кандидатів у народні депутати України, включених до виборчого списку Радикальної Партії Олега Ляшка, у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі.

Розглянувши заяву та додані до неї матеріали, Центральна виборча комісія встановила.

Згідно з частиною першою статті 70 Закону політична партія, кандидати у народні депутати України від якої зареєстровані у загальнодержавному виборчому окрузі, мають право розпочати свою передвиборну агітацію з дня, наступного за днем прийняття виборчою комісією рішення про реєстрацію кандидатів у депутати.

За змістом частини першої, пункту 5 частини другої статті 68 Закону передвиборна агітація може здійснюватися в будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України, зокрема, шляхом розповсюдження виборчих листівок, плакатів та інших друкованих агітаційних матеріалів чи друкованих видань, в яких розміщено матеріали передвиборної агітації.

Відповідно до частини сьомої статті 69 Закону друковані матеріали передвиборної агітації повинні містити відомості про замовника цих матеріалів, установу, що здійснила друк, або вказівку, що друк здійснено з використанням обладнання, що належить партії, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск.

Водночас частиною двадцять другою статті 74 Закону забороняється виготовлення та розповсюдження друкованих передвиборних агітаційних матеріалів, що не містять відомостей про замовника друкованих передвиборних агітаційних матеріалів, установу, яка здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск.

Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 13 вересня 2012 року в адміністративній справі № 2а-12443/12/2670 дії Радикальної Партії Олега Ляшка щодо розміщення друкованих матеріалів передвиборної агітації без зазначення відомостей про їх замовника, установи, що здійснила друк, або вказівки, що друк здійснено з використанням обладнання, яке належить партії, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск, визнано неправомірними й такими, що порушують вимогу, встановлену частиною двадцять другою статті 74 Закону.

Зазначену постанову Окружного адміністративного суду міста Києва залишено без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 17 вересня 2012 року.

Особливості провадження у справах щодо оскарження дій або бездіяльності політичної партії - суб'єкта виборчого процесу визначено статтею 175 Кодексу адміністративного судочинства України.

Відповідно до частини третьої статті 177 зазначеного Кодексу судові рішення за наслідками розгляду судами першої інстанції справ, визначених, зокрема статтею 175 цього Кодексу, набирають законної сили після закінчення строку апеляційного оскарження, а у разі їх апеляційного оскарження - з моменту проголошення судового рішення суду апеляційної інстанції.

Частиною дев'ятою вказаної статті передбачено, що судове рішення суду апеляційної інстанції є остаточним.

Отже, постанова Окружного адміністративного суду міста Києва від 13 вересня 2012 року в адміністративній справі № 2а-12443/12/2670 набрала законної сили 17 вересня 2012 року та не підлягає оскарженню.

Згідно з частиною п'ятою статті 124 Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

З вищезазначеного випливає, що рішенням суду, що набрало законної сили, встановлено факт порушення Радикальною Партією Олега Ляшка обмежень щодо проведення передвиборної агітації, встановлених частиною двадцять другою статті 74 Закону.

За змістом частини першої, пункту 5 частини другої статті 61 Закону Центральна виборча комісія приймає рішення, зокрема, про попередження політичній партії, кандидати у депутати від якої включені до її виборчого списку, у разі порушення цією партією, обмежень щодо проведення передвиборної агітації.

Відповідно до частини третьої вказаної статті попередження оприлюднюється Центральною виборчою комісією у загальнодержавних засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Комісії.

Таким чином, Центральною виборчою комісією встановлено передбачені Законом підстави для оголошення Радикальній Партії Олега Ляшка попередження за порушення встановлених Законом обмежень щодо проведення передвиборної агітації з подальшим його оприлюдненням у загальнодержавних засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Комісії.

Враховуючи викладене, відповідно до пунктів 1, 19 частини другої статті 30, частин першої - третьої, шостої статті 61, частини двадцять другої статті 74 Закону України "Про вибори народних депутатів України", керуючись статтями 11 - 13, частиною п'ятою статті 14, частинами п'ятою, шостою статті 15, частиною другою статті 27 Закону України "Про Центральну виборчу комісію", Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Оголосити Радикальній Партії Олега Ляшка попередження за порушення обмежень щодо проведення передвиборної агітації, встановлених Законом України "Про вибори народних депутатів України".
2. Копію цієї постанови надати представнику Радикальної Партії Олега Ляшка у Центральній виборчій комісії та уповноваженій особі Партії регіонів в одномандатному виборчому окрузі № 221 Панчик Т. І.
3. Цю постанову оприлюднити в загальнодержавних засобах масової інформації - в газетах "Голос України" та "Урядовий кур'єр", а також опублікувати на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

Заступник Голови Центральної виборчої комісії А. МАГЕРА.

м. Київ, 29 вересня 2012 року.
№ 1165.

Захист прав журналістів під особистим контролем. Постфактум

Як відомо, минулого тижня Рада ООН із прав людини схвалила резолюцію про захист прав журналістів і закликала уряди всіх країн гарантувати безпечні умови для роботи працівників мас-медіа та проводити незалежні розслідування вбивств і насильства, скоєних проти тих, хто жертвує своїм життям і здоров'ям, виконуючи професійний обов'язок.

Звичайно, такий документ — річ важлива і, мабуть, актуальніша, ніж свого часу роман Максима Горького «Мать» для пробудження революційної свідомості в пролетаріату. Однак резолюція, як кожен «папір», — не надто надійний шолом для захисту голови від битки, кулаків чи інших «тупих предметів», з якими на вулиці чи просто біля під'їзду чатують на «археологів» гострих тем. Принаймні поки що. І принаймні в Україні...

Однією з найболючіших точок (часто в прямому значенні цих слів) є зацікавленість колег земельними оборудками, зокрема в Києві та Київській області. Нещодавно висвітлення зловживань під час розподілу ділянок «Біличанського лісу» біля престоличного селища Коцюбинського, яким прицільно зайнялася журналістка телеканала СТБ Ірина Федорів, коштувало їй добрячого удару по нервах. Уночі, розповідає вона, їй зателефонував невідомий «добродій» і порадив більше часу проводити з родиною, а не пхати свого носа, куди не треба. Цей «прихильник» сімейних цінностей натякнув Ірині, що вона стоїть на дорозі в людей, які мають «багатомільйонні інтереси», а отже, в її інтересах власних «краще зупинитися».

Звернення і самої журналістки, і телеканала СТБ до правоохоронних органів начебто поки що «зупинило» погрожуючого. В результаті оперативно-розшукових заходів його ім'я встановили, і нині правоохоронці намагаються визначити, з ким він може бути пов'язаний. Хоча, як на скептичний погляд автора, підкріплений практикою, ці намагання, навіть у разі успіху, навряд чи відіб'ють інтерес у певних осіб до багатомільйонного куша. Якщо не під Коцюбинським, то в іншому місці...

Трагічніше завершилася «земельна» тема для журналіста програми «Гроші» на «1+1» Дмитра Волкова. Минулої середи йому завдали тяжких травм: струсу мозку, перелому щелепи, множинного забиття. Нині Волков перебуває в лікарні. Як розповідають колеги і сам потерпілий, його «вели» з роботи додому. Він це помітив і вирішив змінити звичний маршрут, однак дорогу перегородив якийсь чоловік, і після «вступного слова»: «У Вишгород ти більше не поїдеш» — сильно вдарив по голові. Непритомному журналістові перехожі викликали «швидку»...

Чому Волков мав стати «персоною нон ґрата» у мальовничому Вишгороді? Як стверджує керівник департаменту журналістських досліджень «плюсів» Максим Шиленко, «...це показова історія. Нас намагаються зупинити, Дмитро справді розробляє тему про незаконний розподіл землі під Вишгородом. І в нас уже є документи, які створять проблеми для багатьох, причетних до цього процесу».

Між тим міністр внутрішніх справ Віталій Захарченко заявив, що цю справу взяв під особистий контроль: «Ви знаєте мою позицію: надавати будь-яку допомогу журналістам... І ми проведемо повне і всебічне розслідування цієї справи...»

Позиція похвальна. Як і оперативне реагування підлеглих пана Захарченка на ці випадки насильства. Однак знову ж таки не зникає крамольна думка. Якщо правоохоронні органи не «помічають» численних земельних оборудок та нічого «не знають» про нахрапистих «колекціонерів» незаконних мільйонних статків і цим мусять займатися ЗМІ, то захист прав журналістів може звестися всього-на-всього «до особистого контролю» і обіцянок «всебічного розслідування»...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно–технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 14 вересня 2006 року «Про встановлення щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 42, ст. 406) за особливі успіхи у здійсненні навчання і виховання учнів, вихованців, слухачів присудити Премію Верховної Ради України:

Бабіну Олександру Миколайовичу — директору Баштанської загальноосвітньої школи № 1 I-III ступенів Баштанської районної ради Миколаївської області;

Власенку Віталію Миколайовичу — директору Запорізької гімназії № 28 Запорізької міської ради Запорізької області (посмертно);

Вороному Віктору Івановичу — директору Севастопольської гімназії № 5 імені Лесі Українки з російською та українською мовами навчання Севастопольської міської ради;

Голубенковій Наталії Іванівні — завідувачу дошкільного навчального закладу «Сєміцвєтік» Первомайської селищної ради Первомайського району Автономної Республіки Крим;

Закусило Любові Володимирівні — вчителюісторії та правознавства Бровківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Андрушівського району Житомирської області;

Зубрицькій Світлані Петрівні — директору Нерубайського навчально-виховного комплексу Білківського району Одеської області;

Квасецькій Марії Василівні — завідувачу Чернівецького дошкільного навчального закладу № 33 «Оселя талановитих» Чернівецької області;

Кобилянській Галині Романівні — директору Стрілковецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Борщівського району Тернопільської області;

Ковальову Ігорю Васильовичу — директору гімназії № 1 імені К. Д. Ушинського Сімферопольської міської ради Автономної Республіки Крим;

Комісару Станіславу Вікторовичу — директору Полтавського обласного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської області;

Кузнецовій Вірі Іванівні — директору Івано-Франківського вищого професійного училища готельного сервісу і туризму Івано-Франківської області;

Лисенко Марії Анатоліївні — директору ліцею «Наукова зміна» міста Києва;

Макєєвій Наталії Миколаївні — директору Луганського вищого професійного училища сфери послуг Луганської області;

Машковській Тетяні Миколаївні — завідувачу дошкільного навчального закладу «Центр розвитку дитини» міста Славутич Київської області;

Мельнійчуку Михайлу Михайловичу — керівнику секції географічного краєзнавства Волинської обласної Малої академії наук;

Мітленко Ларисі Олександрівні — заступнику директора з науково-методичної роботи Новопразького навчально-виховного комплексу Олексадрійського району Кіровоградської області;

Нікітюку Миколі Володимировичу — вчителю фізики загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 міста Ківерці Волинської області;

Носенку Олегу Анатолійовичу — вчителю математики Херсонського ліцею Херсонської обласної ради Херсонської області;

Побережнику Петру Григоровичу — директору Сілецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Сокальського району Львівської області;

Ралку Віталію Михайловичу — директору Бобровицької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Бобровицького району Чернігівської області;

Ряполовій Світлані Михайлівні — вчителю початкових класів гімназії біотехнологій №77 Солом'янського району міста Києва;

Танській Тетяні Вільгельмівні — директору Кам'янець-Подільської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням інформатики Хмельницької області;

Тереховій Аллі Миколаївні — вчителю української мови та літератури Яковлівського навчально-виховного комплексу Лозівської районної ради Харківської області;

Терещенко Ліні Денисівні — директору Шевченківської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату з поглибленим вивченням предметів гуманітарно-естетичного профілю Черкаської обласної ради;

Тороню Валерію Емеріховичу — директору навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Закарпатській області;

Фоміну Олексію Михайловичу — директору комунального закладу «Луганський навчально-виховний комплекс спеціалізована школа I ступеня з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів — колегіум № 36» Луганської області;

Штиці Юрію Михайловичу — директору Державного професійно-технічного навчального закладу «Міжрегіональний центр професійно-технічної освіти інноваційних технологій міста Суми» Сумської області;

Шубко Інні Василівні — директору Вишгородської районної гімназії «Інтелект» Київської області;

Янішеній Яніні Володимирівні — керівнику гуртка народного художнього колективу «Шоу-група Аква» Донецького обласного Палацу дитячої та юнацької творчості Донецької області.

2. Апарату Верховної Ради України забезпечити:

оформлення і вручення відповідних дипломів та нагрудних знаків лауреатам щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів;

виплату грошової частини лауреатам щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
18 вересня 2012 року.
№ 5254-VI.

Чотири сходинки Азанкових

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Коли мешканка селища Рокитне Ніна Кибукевич вперше отримала путівку в санаторій, що у Слов'янську Донецької області, у ній боролися двоякі почуття. Раділа, що нарешті зможе побачити світу: змалечку через хворобу самостійно пересуватися не могла — на візку долала невеликі віддалі райцентром. А хвилювалася, бо потяг прибував на другу колію, і їй було проблемно у вагон дістатися, тим паче подолати самостійно сотні кілометрів до Слов'янська. Але світ не без добрих людей. Вони допомагали Ніні у дорозі.

У САНАТОРІЇ, де майже всі були на інвалідних візках, ніхто не сумував — просто на це не було часу: то змагання, то якась культурно-розважальна програма... Ніна теж ожила, бо якось зустрілася поглядом з юнаком, який, як помітила, старався бути її партнером по змаганнях. У вільну хвилину бралася за спиці — плела. Сусідка по кімнаті Лідія, старша жінка, жартувала: «Ти господиня хоч куди. Час тебе заміж віддавати. Оце хто перший проїде коридором, за того й підеш...» — відчинила у коридор двері Лідія.

— Я розуміла, що це жарт, однак хвилювалася: хотілося, щоб проїхав саме той, з ким зустрілася поглядом, — згадує Ніна. — І треба ж так трапитися, що коридором повз нашу кімнату проїжджав саме він (Валерій Азанков із села Жовтневе Криничанського району Дніпропетровської області — Авт.). Познайомились. А згодом Валерій приїхав до мене в Рокитне. Одружилися. Разом з 1994 року.

У подружжя народилася прекрасна донечка Даша. Їй уже вісімнадцять, вчиться на кухаря-кондитера у Рокитнівському училищі. Добра помічниця для своїх батьків. Пригадую першу зустріч з подружжям Азанкових. Тоді Даші ще й п'яти не було, а вона вже ходила до найближчих магазинів по хліб, молоко, бралася допомагати мамі мити посуд. Тепер дівчина, як і мама, яка вміє і плести, і вишивати, і куховарити, — гарна господиня. У квартирі — ідеальна чистота й порядок, затишно.

— Коли я завагітніла, лікарі сплеснули руками: мовляв, чи виносиш дитину? — згадує Ніна. — Але я виносила, хоч було дуже важко. А ще важче було виростити її. Адже ж ми тоді з Валерієм хатніх візків не мали — пересувалися, повзаючи по підлозі. Коли наставав час купати немовля, я повзла, тримаючи в зубах рушник, переставляючи миску, а Валерій — воду. Ми справились. Тепер Даша — наша радість і втіха, наша помічниця. У неї чуйне серце. Це я вам не тому кажу, що вона — моя дитина. Біля нас навчилася милосердю. Допомагає й іншим інвалідам. А під час Паралімпійських ігор у Лондоні щиро вболівала за наших спортсменів-паралімпійців. Тож я щиро дякую Богу за таку донечку.

ПРИГАДАЛА Ніна, як возила в дитсадок маленьку Дашу на інвалідному візку.

— Це вже зараз дещо робиться для того, щоб інваліди мали доступ до громадських місць, — пандуси, кнопки викликів встановлюються, — розмірковує Ніна. — А в роки, коли моя Даша була маленькою, про таке можна було лише мріяти. Особливо це відчувала під час дитячих ранків, коли слухала її виступи за вікном дитсадка, бо не могла дістатися до зали.

Ніна Кибукевич народилася і провела дитинство у сусідньому до райцентру селі Рокитне. Хотіла вчитися, разом з однолітками ходити до школи. Але у неї не було навіть інвалідного візка. Рідні, які цікавилися більше алкоголем, ніж долею дівчинки, тільки відмахувались на її прохання доставити до школи: мовляв, навіщо? Ніна сама одягалась, виповзала по снігу на вулицю, де хтось з милосердних водіїв чи їздових підвозив її до школи. Хотіла здобути освіту й у технікумі. Вступила. Навіть кілька місяців з допомогою одногрупників відчувала себе студенткою, а потім здалася: всі навчальні кабінети розміщувались на верхніх поверхах, щоб дістатись в аудиторію, просила допомоги у сторонніх людей, бо ліфтів не було. А потім посоромилась ось так весь час просити...

— Зараз у селі Олександрія Рівненського району діють курси професійної підготовки інвалідів, де можна навчитись кравецькому ремеслу, працювати на комп'ютері, — каже Ніна. — А в ті роки таким, як я, було дуже складно без підтримки рідних здобути професію. Тож моє студентство тривало лише якихось кілька місяців...

Та й умов, судячи з розповіді жінки, у неї для цього не було. Рідні, яких дедалі глибше оковита затягувала в прірву, зовсім не цікавилися Ніниною долею. Навпаки, замість спокою і затишку влаштовували між собою п'яні сварки... Дівчина через це не хотіла повертатись додому, подовгу затримувалась на роботі (працювала у трикотажному цеху місцевого побуткомбінату). Якось не витримала — поїхала у райком партії.

— Потрапити в кабінет першого секретаря Миколи Володимировича Міськова я фізично не могла — не здолала б сходів візком, тож чекала його надворі біля авто, — згадує Ніна. — Довго чекала, аж змерзла. Коли він вийшов з приміщення, я почала благати вислухати мене. І розповіла про все, що наболіло на душі, про те, що коїться у батьківській хаті, де я була зайвою. Дуже вдячна, що Микола Володимирович допоміг мені отримати однокімнатну квартиру на першому поверсі. Я раділа, що маю власний куточок, де мені буде спокійно. Щойно отримала ордер, дісталася квартири і міцно заснула там, прямо на голій долівці... Поступово обживалася у помешканні, а коли ми з Валерієм побралися, нам виділили двокімнатну квартиру на першому поверсі у цьому ж будинку.

ДО ПОМЕШКАННЯ Азанкових — чотири сходинки. Долати їх Ніні й Валерію складно, хоча й призвичаїлись за стільки років. Мріють про власний, хоч невеличкий, будиночок з тихим двориком. Адже у їх тіснуватій двокімнатній квартирі не дуже розвернешся на двох інвалідних візках. Та й розуміють, що їх візки, якими пересуваються по вулицях і які залишають у під'їзді на ніч, заважають сусідам. До того ж навколо будинку снують автомобілі — щойно зазівався і може статися біда.

Тож подружжя звернулося у Рокитнівську селищну раду із заявою про виділення земельної ділянки під забудову.

— На останній сесії депутати проголосували за виділення земельної ділянки цій сім'ї, — запевнив Рокитнівський селищний голова Віктор Татусь. — Як же інакше: подружжя Азанкових особисто у мене викликає захоплення і глибоку повагу, бо живе у злагоді між собою і совістю. Хоча й доля жорстоко обійшлася з Ніною і Валерієм, вони не нарікають на неї, радіють кожному прожитому дню, трудяться, як можуть, щоб вижити у цей скрутний час.

(Зліва направо): Ніна, Даша і Валерій Азанкови із селища Рокитне.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.
Фото Леоніда ІЩУКА.

ТОЧКА ЗОРУ

Бої без правил на фінішній прямій

«Голос України» першим звернув увагу на ігрища довкола соціологічних опитувань (№179, 25 вересня 2012 року). Ми навіть висунули низку версій щодо маніпулювання результатами громадської думки.

А під кінець тижня обурились і соціологи. Зокрема, керівник Фонду «Демократична ініціатива» Ірина Бекешкіна на прес-конференції висловилася доволі категорично. Вона заявила, що «в Україні соціологічна вакханалія». І висловила жаль з приводу того, що загальнонаціональні канали оприлюднюють дані невідомих соціологічних структур, результати яких помітно відрізняються від результатів провідних українських компаній, що уже тривалий час досліджують громадську думку.

З нею погоджується і завідувач відділу соціологічно-політичних процесів Інституту соціології Національної академії наук Олександр Вишняк. Хоча й визнає, що нині не так багато «липової» соціології порівняно з виборами 2006 і 2007 років. Водночас на прес-конференції він зауважив, що різні фірми-одноденки роблять наголос на попиті на «третю силу». А це, на його думку, свідчить про те, що такі дослідження продукуються в одному місці.

Цікаву версію з приводу соціологічних опитувань висловив політолог Володимир Фесенко. Він вважає, що хтось у такий спосіб хоче посварити «УДАР» Віталія Кличка і об'єднану опозицію, показуючи зростання рейтингу «ударівців».

І, ймовірно, ця версія має вагоме підґрунтя. Скажімо, у попередній публікації ми звернули увагу, як маніпулюють цифрами у виданні, яке пов'язують з іменем відомого українського бізнесмена. А вчора вони знову оприлюднили дані соціологічного опитування однієї з організацій, яка, стверджується у публікації, знаходиться у Вашингтоні. Найцікавіше інше. За даними опитування, яке нібито пройшло з 1 по 18 вересня, «УДАР» уже вийшов на друге місце і випереджає об'єднану опозицію на один відсоток.

І такими методами користуються не лише у столиці. За повідомленнями кіровоградських ЗМІ, Ленінський суд Кіровограда визнав, що дані, оприлюднені у виданні «21-й канал» під заголовком «Кіровоградщина голосуватиме за представників команди Сергія Ларіна», з порушенням виборчого законодавства. Оскільки у статті не наводяться дані замовника дослідження, ані точна назва компанії, яка проводила так зване соціологічне опитування.

Отож можна зробити висновок: боротьба на фінішній прямій загострюється, оскільки до дати виборів залишається менше місяця, і між кандидатами розпочинаються «бої без правил».

Треба все-таки віддати належне владі. Вона, як може, намагається повернути течію виборчого процесу у цивілізоване русло. Зокрема, після низки публікацій, у тому числі «Голосу України», Центральна виборча комісія прийняла рішення про те, що відкріпними талонами можна буде користуватися лише у межах виборчого округу. Щоправда, дехто з правників уже спробував надати «допомогу» тим кандидатам, які розраховували за рахунок мандрівників перемогти у своєму окрузі, і заявили, що, мовляв, рішення ЦВК може бути оскаржене в суді, а відтак все-таки можна добитися участі «мандрівників» у виборах на потрібному окрузі.

Зрозуміло, програвати нікому не хочеться. Особливо тим кандидатам, на яких зробили ставку керівники місцевих виконавчих органів. Вони забули, що древні греки вчили: повернутися додому на щиті не менш почесно, аніж зі щитом. Бо перемоги, які можуть обернутися ізоляцією країни на міжнародній арені, нікому не потрібні. Особливо главі держави.

Володимир КОРОЛЮК.

Вони радіють кожному прожитому дню, трудяться, як можуть, щоб вижити у цей скрутний час

Ринок цінних паперів на 89 відсотків перебуває в тіні та використовується як інструмент схемних угод. Оборот ринку перевищує 1 трлн. грн. на рік, а податків сплачено на суму 152 млн. грн., *заявив голова Державної податкової служби України Олександр Клименко*

На території Криму рівень зволоження грунту не перевищує 10 сантиметрів, а це значить, що для проведення посівної озимих недостатньо вологи, *повідомив заступник директора Укргідрометеоцентру Анатолій ПРОКОПЕНКО*

Життєвий досвід — у пошані, але не при грошах

Учора в усьому світі відзначили Міжнародний день людей похилого віку. А в Україні — ще й День ветерана. За міжнародною класифікацією, похилим вважається вік після 65 років. На Землі живе близько 700 млн. таких людей. А в нашій країні літня людина ототожнюється з пенсіонером. 1 жовтня — це ще один привід згадати про старше покоління й пообіцяти, що життя стане кращим і ситнішим...

З учорашнього дня мінімальна пенсія в Україні зросла на 12 гривень! Тепер вона становить 856 грн. Ну, а середній розмір пенсії в країні трохи більше 1400 гривень.

Експерт Фонду соціальної безпеки Юрій Гаврилечко так прокоментував ситуацію «Голосу України»:

— Про літніх громадян у нас зазвичай згадують перед святами або виборами. І вирішують додати грошей. Але це не запорука того, що пенсіонери і ветерани стануть жити багатше. Збільшення соціальних стандартів, не підкріплене економічним зростанням, неминуче веде до інфляції та зростання цін. І ми це проходили не раз. Усі надбавки до пенсії або компенсаційну тисячу за вкладами Ощадбанку СРСР літні співвітчизники залишать в аптеці або магазині. Після таких соціальних викидів миттєво реагують ціни на продукти та ліки.

А експерт із соціальних питань Павло Розенко стверджує: останнім часом збільшення пенсій було проведено не за рахунок пенсійної реформи, а за рахунок збільшення дефіциту Пенсійного фонду, який за рік виріс на 8 млрд. грн. Мовляв, в Україні сьогодні близько 14 млн. пенсіонерів, з яких четверта частина працює. Приблизно стільки платять пенсійні внески. При цьому, за статистикою, в нашій країні двадцять мільйонів працівників.

Фахівці нарікають на те, що в нас уже сьогодні в рамках солідарної системи пенсійного забезпечення на одного працівника припадає по суті один пенсіонер. І без проведення реформ забезпечити гідну старість громадянам похилого віку не вдасться.

Демографи в усьому світі занепокоєні старінням націй. За статистикою кількість людей віком від 60 до 90 років зростає швидше в 4—5 разів, ніж загальна чисельність населення Землі. Але на цю проблему можна подивитися й оптимістично: мабуть, еволюції необхідні інтелектуальні знання та життєвий досвід людей, які досягли зрілості.

Ольга ВІТЕР.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Новобранців призивають, армію скорочують

Учора в Україні офіційно розпочався черговий призов. Як повідомив заступник начальника ГУ особового складу Генштабу ЗСУ полковник Ігор Миколаєнко, восени до армійських лав увіллється на 2,5 тисячі новобранців менше, ніж минулої весни.

— Це пов'язано з плановим скороченням обсягів призову під час реформування ЗСУ, стабілізацією показників укомплектованості військовослужбовцями за контрактом і посиленням складової резервістів у перспективній структурі Збройних Сил, — пояснив представник Генштабу.

Нагадаємо, згідно із законом про чисельність Збройних Сил, нинішнього року особовий склад нашої армії має бути на рівні 184 тис., з них — 139 тис. військовослужбовців. Передусім на вісім тисяч посад «уріжуть» обслуговуючі частини. А це бази зберігання боєприпасів, надлишкового майна, озброєння, техніки, управління експлуатації спеціальних об'єктів тощо.

Як раніше заявляв перший заступник начальника головного управління оборонного та мобілізаційного планування Генштабу ЗСУ генерал-майор Володимир Талалай, скорочення цих структур дасть новий імпульс для розвитку авіації, протиповітряної оборони, високомобільних десантних військ. Саме їхні військові частини й підрозділи під час призовної кампанії насамперед підсилять новим поповненням.

На строкову військову службу підлягають призову 18 тисяч 900 осіб. З них до лав Збройних Сил України — 12500, Внутрішніх військ МВС — 5400, Державної спеціальної служби транспорту — 1000 осіб.

Призовна кампанія стане бюджету в 5,1 млн. гривень. Відповідну постанову Кабмін ухвалив ще в серпні. У цьому документі зазначено терміни відправлення молодого поповнення у війська. Воно триватиме у два етапи: з 5 по 12 жовтня та з 1 по 23 листопада. Цей план складено так, щоб дати можливість захисникам Батьківщини проголосувати на виборах 28 жовтня або ще за місцем реєстрації, або вже за місцем служби.

Ольга ВАУЛІНА.

Обікрали... чудотворну ікону

У Херсоні обікрали ікону, яка вважається чудотворною. Троє циган з маленькою дитиною увійшли до Свято-Миколаївського морського собору на вулиці Доброхотова, де висить шанований городянами образ Богоматері Скоропослушниці. Тут дві жінки наблизилися до відомої ікони, а чоловік з малям почав заговорювати зуби робітниці, яка продавала свічки (більше у храмі нікого не було, тому що служба вже скінчилася). Спочатку він поскаржився їй не хвору спину, потім попросив принести дитині попити, використовуючи класичний прийом для відвернення уваги. І поки жінка ходила по воду, хтось із циган зірвав закріплені поруч з іконою золоті прикраси, які прочани залишали як подяку за здійснені мрії про видужання або повернення моряків з числа рідних і близьких з далекого плавання.

Після цього прибулі кинулися бігти, однак служителька собору, яка повернулася, побачила їх, усе зрозуміла й зателефонувала до міліції. За названими прикметами міліцейський патруль уже за годину затримав зловмисників. У них вилучили чотири золоті персні та два ланцюжки, зірвані зі стіни храму. Міру провини кожного з них встановить слідство.

Вл. інф.

Седнівська осінь

Головною подією літературно-мистецького свята «Седнівська осінь—2012» стало відкриття пам'ятника голові ради міністрів Української держави 1918 року Федору Лизогубу (1851—1928 рр.) **(на знімку)**. Представник відомого в історії України давнього козацького роду народився в Седневі, прославився своїм меценатством, активною громадською та політичною діяльністю. У церемонії відкриття пам'ятника державному діячеві взяли участь народні депутати України Михайло Чечетов, Григорій Маньковський, перший заступник голови облдержадміністрації Станіслав Прокопенко, а також представники громадськості, територіальних громад Чернігівщини.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

«Молода гвардія» залишається прикладом мужності

Святкування 70-річчя з дня створення підпільної молодіжної організації «Молода гвардія» пройшло на Луганщині масштабно. «Молода гвардія» — бренд регіону, тому влада не шкодує коштів, щоб юні краснодонці, які в роки війни боролися з фашистами, слугували підростаючому поколінню прикладом мужності, відваги та відданості батьківщині. Традиційно в дні святкування цієї дати в Луганську проходить міжнародна акція «Ешелон пам'яті». Цього року в регіон прибули делегації молоді, ветеранів Великої Вітчизняної війни та громадських діячів з Києва, Москви, Мінська, Кишинева — усього 640 осіб. Вони стали першими відвідувачами оновленої експозиції Краснодонського обласного ордена Дружби народів музею «Молода гвардія», переглянули документальний фільм «Молода гвардія. Зберігати вічно» та анімаційний фільм «Наші».

На врочистості в Краснодон прибув і Прем'єр-міністр Микола Азаров.

Алла АНТІПОВА.
Луганська область.

ЦИФРА

1,5 мільйона гривень

...виділять севастопольські депутати з міської скарбниці на фінансування заходів у рамках програми підтримки регіональної російської мови та російської культури.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Пересувний флюорограф для глибинки

За 1 мільйон 300 тисяч гривень із субвенцій державного бюджету для Веселинівської центральної районної лікарні придбано сучасний пересувний флюорограф. Нове обладнання та ключі від автомобіля швидкої медичної допомоги «УАЗ» головному лікарю медзакладу Івану Вишняко вручив голова Миколаївської облдержадміністрації Микола Круглов.

На зустрічі з міською громадою селища Веселинове та медперсоналом районної лікарні голова ОДА проінформував про хід реформування медичної галузі, стан впровадження соціальних ініціатив Президента, сімейної медицини як пріоритетного напрямку наближення медичної допомоги до населення.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.

Опалювати готові

Свого часу голова Полтавської облдержадміністрації Олександр Удовіченко поставив завдання, щоб з 1 жовтня, у разі потреби, у закладах соціальної сфери розпочали опалювальний сезон. Нині комунальники констатують, що приміщення шкіл, дитсадків, лікарень та інших навчальних закладів стовідсотково готові прийняти тепло.

Однак, як повідомив начальник головного управління житлово-комунального господарства ОДА Олександр Тонков, потреби в цьому поки що немає. Заощаджувати тепло спонукає погода.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

Кияни у вересні розрахувалися за комунальні послуги на 99,71% (УНН)

Чи допоможе ввізне мито нафтопереробникам?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Те, що вітчизняні НПЗ справді мають чимало проблем, — очевидно. На думку експертів, основна причина цього полягає в їхній технологічній відсталості. Та виходи із цього, здавалося б, глухого кута ще є.

— Перший — дуже затратний, — каже президент Асоціації «Об'єднання операторів ринку нафтопродуктів України» Леонід Косянчук. — Ідеться про вкладання коштів у модернізацію виробництва. Але тільки для одного Лисичанського НПЗ рахунок їде на сотні мільйонів доларів. Інший же варіант — підвищення відпускних цін. Для цього потрібно підняти імпортну вартість нафтопродуктів.

Здорожчання привозного палива, мовляв, дасть змогу і вітчизняним виробникам підвищити свої ціни. Та ймовірне підвищення вартості бензину через введення додаткових мит — це лише видима частина айсберга проблем. Набагато більше хвилює експертів можливість подальшої монополізації цього ринку. Якщо ці припущення втіляться в життя, то надалі і вартість, і якість пального будуть непередбачувані...

А от Геннадій Рябцев, заступник директора науково-технічного центру «Психея», усю епопею з введення мита на ввезення нафтопродуктів називає кампанією зі збору коштів для олігархів: «Такими діями українських автомобілістів закликають скинутися на 6,7 млрд. гривень, щоб кілька українських олігархів змогли прикупити для себе парочку грецьких островів. Жодних інших наслідків підвищення цін на нафтопродукти пропорційно введенню мита очікувати не слід».

Реальним же способом підтримки так званого вітчизняного виробника могло б стати, за словами експертів, створення умов для отримання кредитів за прийнятними відсотками. Та нарешті створення відповідного клімату для залучення інвестицій. Але це ж набагато складніше, аніж просто підняти ціни.

Віктор ДЕЙНЕКА.

ФОТОФАКТ

У Луцьку запрацював оглядовий майданчик, з якого відкривається чудова панорама на старе місто.

Фото Миколи ЯКИМЕНКА.

ТРАГЕДІЇ

Упав атракціон

Святкування Дня міста у Голій Пристані на Херсонщині закінчилося трагедією — у пересувному розважальному комплексі біля набережної річки Чайка впав мобільний атракціон «Лавиця» з людьми. Після падіння з майже триметрової висоти металева «люлька» перекинулася, підім'явши під себе пасажирів, які не змогли відстібнутися від страхувальної линви. Тож восьмеро з них отримали різноманітні травми, а половину після надання невідкладної допомоги довелося шпиталізувати у травматологічне відділення райлікарні з переломами кінцівок.

Як повідомив нашому кореспондентові начальник Голопристанського райвідділу міліції Херсонщини, підполковник Євген Климчук, розважальний комплекс разом з «Лавицею» належить бізнесменові з сусіднього Цюрупинська, який привіз його для того, щоб трохи заробити катанням публіки на святі. «Чоловік однієї з потерпілих, котра при падінні зламала ногу, був настільки обурений, що поривався до власника «Лавиці», щоб покарати його на місці. Тож наші співробітники не тільки допомагали вантажити скалічених чоловіків та жінок до машин швидкої допомоги, а ще й захищали підприємця від самосуду», — розповів Євген Климчук.

Попередньо причиною аварії міг виявитися підшипник, який вилетів з кріплення люльки до тросів, але це з'ясовуватиме експертиза у рамках розслідування кримінальної справи.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Загинув пілот

Під Козельцем загинув 34-річний пілот мотодельтоплану. Він намагався приземлитися на злітно-посадковому майданчику поблизу села Бригинці Козелецького району Чернігівської області. Та ця спроба виявилася невдалою. Нині правоохоронці розслідують інцидент. Загиблий — мешканець Броварів.

Вл. інф.

Знову ДТП після нічних автогонок

Нічні перегони, у яких брали участь чотири автомобілі, завершилися дорожньо-транспортною пригодою.

За словами очевидців, в Одесі «BMW» «летіла» навперегін з червоною іномаркою, і автомобілі зіштовхнулися. Від удару одну з машин відкинуло у припарковане авто, ще один автомобіль урізався в машини, які зіштовхнулися, не встигнувши загальмувати.

У результаті чотири транспортні засоби пошкоджено. Потерпілим надано допомогу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Менше аварій — менше страхових виплат

Щорічно в країні трапляється майже 200 тисяч ДТП, в яких понад 40 тисяч осіб отримують травми. Близько 5 тисяч осіб гинуть. Кожна третя особа, яка загинула, — молода людина віком до 30 років. Такі дані днями оприлюднив генеральний директор МТСБУ Борис Візіров. За його словами, настав час для конкретних справ, для об'єднання зусиль задля ефективнішого розв'язання проблем безпеки дорожнього руху. І нині страховики зацікавлені в підвищенні такої безпеки. Адже суть страхування полягає не лише в оперативному відшкодуванні збитків, а й в попередженні ДТП, створенні безпечного простору на автошляхах для кожного громадянина.

«Впевнений, що тісна співпраця з «Асоціацією безпеки дорожнього руху» та участь МТСБУ в державних програмах з підвищення рівня безпеки дасть змогу страховому сектору зробити реальний внесок у покращення ситуації на дорогах», — зазначив він.

Згодний із такою думкою й президент ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху» Михайло Берлін. На його думку, співпраця між секторами — обов'язкова умова, що може забезпечити додаткові можливості для поліпшення ситуації з безпекою на дорогах. Зокрема, значний внесок у вирішенні цієї проблеми можуть зробити страхові компанії. «Страховий ринок, як і держава в цілому, зазнає значних збитків від ДТП. Понад 80 відсотків водіїв мають поліс ОСЦПВ. Практично кожне ДТП — це страховий випадок. Враховуючи масовість продажів ОСЦПВ, страховики можуть змусити водіїв їздити, так би мовити, акуратніше, використовуючи для цього систему знижок і надбавок», — сказав М. Берлін.

Вл. інф.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...у наших співвітчизників на руках мільйони одиниць нелегальної зброї

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Щодо випадку в ТЦ «Караван» А. Семидідько зазначив, що цей приклад мав би стати гарною мотивацією владі для ухвалення закону про зброю, який мають усі цивілізовані країни. «У нас немає культури поводження з вогнепальною зброєю. Обіг, правила поводження з нею, порядок видачі працівникам охорони і схожих структур варто врегулювати на законодавчому рівні», — підсумував експерт

Нагадаємо, що у столичному ТЦ «Караван», покупець розстріляв чотирьох охоронців. Троє із них загинули на місці, а ще один із тяжкими пораненнями потрапив до лікарні.

Олександр ПЕКНИЙ.

...на хуторі Буда провели ярмарок

Щорічний ярмарок «Барвиста осінь» провели на хуторі Буда Чигиринського району колишні жителі міст, а нині екопоселенці (**на знімку**).

Господарі частували гостей духмяним кулішем і трав'яними коктейлями, пропонували придбати вирощені на хуторі саджанці та сіянці хвойних порід дерев, зібрані у лісі і висушені ягоди, цілюще зілля, виготовлені власноруч натуральні цукерки, олію, різноманітні закваски бездріжджового хліба.

Однодумці-екопоселенці подарували учасникам дводенного ярмарку чудовий концерт етнографічно-фольклорного ансамблю «Горлиця», учасниками якого є наймолодші жительки хутора.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Фото автора.

ФОТОФАКТ

Поблизу кримського села Віліне любителі історії з України, Білорусі, Росії, Франції та Великобританії брали участь у воєнно-історичній реконструкції одного з епізодів Кримської війни 1853—1856 років — Альмінського бою.

Фото Миколи МИХАЙЛИЧЕНКА.

Названо найгірші готелі та оздоровниці

У Міністерстві курортів і туризму Криму оприлюднили перелік найкращих і найгірших об'єктів розміщення, закликавши гостей півострова утриматися від відвідування останніх, а туроператорів — ставитися до них з особливою обережністю.

У список найгірших потрапили Алупкинський центральний військовий клінічний санаторій (Ялта), дитячий оздоровчий табір «Червоні вітрила» (Євпаторія), база відпочинку «Ай-Петрі» (Феодосія), санаторій «Червоний Маяк» (Ялта), готель «Крим» (Ялта), парк-готель «Марат» (Ялта), готель «Парковий» (Ялта), пансіонат «Парадиз» (Євпаторія), санаторій «Передгірний» (Ялта), пансіонат з лікуванням «Північна Двіна» ТОВ «Компанія «Будімпекс» (Алушта), санаторно-курортний лікувальний центр «Феміда» (Євпаторія), санаторій «Юність» (Ялта), санаторій «Москва» (Алупка), санаторій «Курпати» (Ялта), пансіонат «Політ» (Новий Світ).

На думку міністра курортів і туризму Криму Олександра Лієва, незважаючи на проблеми, які є у цих готелів, вони можуть вийти на належний рівень за умови ефективного менеджменту. «Я звертаюся до керівників і управляючих цих об'єктів із проханням докорінно змінити своє ставлення до них і привести їх у порядок», — звернувся голова міністерства до хотельєрів.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.
Крим.

...Рівненщина відзначила ювілей земляка «Свічею пам'яті»

«Свічею пам'яті» відзначила Рівненщина 115-річчя від дня народження свого земляка, одного з класиків української літератури Валер'яна Поліщука, який за п'ятнадцять років літературної діяльності видав 40 книг. Роковини організували у Літературному музеї Уласа Самчука.

В. Поліщук був головою земельного комітету рідної Боремельської волості, згодом заснував у Києві літературно-мистецьку групу «Гроно», став одним із організаторів «Федерації пролетарських письменників», членом спілки пролетарських письменників «Гарт», організатором і провідником літературної групи «Авангард».

Заарештований 6 грудня 1934 року як активний член української націоналістичної організації, розстріляний 3 листопада 1937 року в сумнозвісному урочищі Сандормох. Реабілітований посмертно.

На цьогорічній «Свічі пам'яті» представлені книги письменника та твори про нього, фотознімки різних років, серед яких немало маловідомих широкому загалу, повідомила нам завідувачка музею Уласа Самчука Інна Нагорна.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

В Україні за серпень 2012 року видобуто 4,7 млн. тонн енергетичного вугілля (Міненерготики та вугільної промисловості)

«Чорна діра» столичної

Найзбитковіше серед міських комунальних підприємств —

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Чи варто «переставляти» вагони

Із кварталу у квартал, з півріччя у півріччя керівники підземки повідомляють, з яким мінусом, що, до речі, постійно збільшується, вона їх завершує. Так і нині: «Фінансовим результатом господарської діяльності КП «Київський метрополітен» за I півріччя 2012 року став збиток у 157,2 млн. грн.», повідомляє прес-служба підприємства. А громадянам дедалі наполегливіше нав'язується думка, що возити пасажира за 2 грн., а раніше за 50 коп. — собі збиток. Вихід мало не єдиний: підвищувати вартість проїзду...

Та от халепа, швидше — одне із правил ринкової економіки: якщо керівництво підприємства робить спроби поліпшити його роботу, а воно однаково зазнає збитків, виходить, його менеджери, тобто керівники, у цьому разі метрополітену, використовують неправильні або застарілі інструменти для ведення бізнесу. Напрошується висновок, що тут не вагони потрібно міняти, а нетямущих менеджерів. Утім, деякі фахівці стверджують, що підприємство тому й зазнає дедалі більших збитків, що є й інший варіант «поліпшення» роботи метро.

Базар, кругом базар

Не секрет, що метрополітен загалом збитковий у будь-якій країні. Економічний ефект від нього суспільство одержує у вигляді непрямого прибутку: перевезення людей на роботу й по роботі, туристів, які залишають гроші державі або місту. Плюс — важливе значення для цивільної оборони. Керівництво київської підземки вбачає вихід у підвищенні плати за проїзд, хоча окупності за рахунок продажу квитків очікувати не варто: занадто великі витрати на будівництво та експлуатацію. В Києві, щоправда, є проблема з пільговиками, котрі за проїзд не платять. Але якби держава вирішила це питання, звівши до мінімуму їх кількість і компенсувавши перевезення пенсіонерів, то пільгову «дірку» можна закрити. Втім, це — не тема сьогоднішньої кореспонденції.

ДОВІДКА САЙТУ КП «КИЇВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН»

Нині підземка — це три діючі лінії завдовжки понад 50 км, що перетинають 10 районів міста. А також 51 станція із трьома пересадочними вузлами. Парк рухомого складу налічує 680 вагонів. Підприємство перевозить близько 85 млн. пасажирів щомісяця.

А тепер придивимося до перевізника, точніше, до його господарства, уважніше й підрахуємо бодай те, що лежить, як то кажуть, на поверхні. Що бачить пасажир ще на підході до станцій київського метрополітену? Уже точно не покажчики, куди і як пройти, або як проїхати. Особливо обурливо за цим спостерігати в центральних районах міста. Побудовані за радянських часів просторі й світлі підземні переходи та вестибюлі, розраховані на меншу кількість пасажирів, тепер забудовані кіосками, ятками, заставлені прилавками — ні пройти, ні проштовхнутися, згори звисають різні товари, а сам прохід заставлений квітами: суцільний базар. На вході можна придбати хлібобулочні вироби, інші продукти харчування. Диски, колготки, біжутерію, коштовні прикраси, парфумерію — у вестибюлях. А біля турнікетів — газети, журнали, іншу друковану продукцію, медикаменти, різний дріб'язок. І все це спричиняє купи сміття і бруду. Невже таке обличчя тепер має колись охайний Київ?

Про околичні станції й казати годі: тут торгують не тільки галантереєю, овочами, молочними продуктами, а навіть кошенятами і щенятами! Що, звісно, заборонено. Але найцікавіше: за всім спостерігають уважні охоронці порядку (до речі, в метрополітену є також власна охоронна служба), які чомусь упритул «не бачать» торговців. Нехай хто-небудь переконає мене, що все це численне підземне підприємництво нікому нічого не відстібує.

Але ж бізнес прибутковий...

Одна обізнана людина пояснила мені, що торгівля в метро — надзвичайно прибутковий бізнес, адже він охоплює практично все місто: на кожній станції розташовано від 20 до 50 торговельних точок. Вони — один великий ринок, з величезною пропускною спроможністю, власними законами, поняттями й «дахом». З кожного торговельного місця, розповідав мій співрозмовник, метрополітен офіційно одержує від 200 до 500 грн. на місяць. Неофіційні відстібання «уповноваженим» особам становлять таку само суму, але в доларах. Він же стверджує, що в підземці процвітають корупція і кримінал. І не тільки у сфері торгівлі «колготками». Це підприємство — багатопрофільне, зі складною інженерною системою: тут працює 11 експлуатаційних служб, два електродепо, майстерні з ремонту рухомого складу, дирекція будівництва метрополітену. Але ж в електродепо можна проводити не тільки техобслуговування і ремонт, а й гнати «ліву» продукцію, створювати на базі цих підрозділів дочірні підприємства, здатні забезпечити «батькам» підземки відчутний прибуток. Це — про бідність метрополітену, керівники якого криком кричать про збитковість і необхідність підвищити вартість проїзду. А може, бідність — від жадібності тих, хто зобов'язаний спрямовувати фінансові потоки в бюджет підприємства, а не у власні кишені?

У зв'язку з цим треба сказати ще й про інше: у гонитві за такими доходами керівники метрополітену чомусь уперто не помічають найважливішого: безконтрольне збільшення торговельних точок у підземці вже створило ситуацію, яка серйозно ускладнює порятунок людей у разі будь-якої аварії. Скупченість, забитість проходів, заставлені лотками двері аварійних виходів, натовпи торговців у вестибюлях метро — усе це рано чи пізно призведе до трагедії. Так само як і те, що вартові порядку давно вже не вирізняються потенційних терористів або божевільних, а тупо збирають данину з торговців...

Вишукані світильники на ескалаторних спусках-підйомах «батьки» підземки замінили безликими лайт-боксами.

Реклама, реклама, реклама...

«Бідне» метро

Із чого ще складається «бідність» «Київського метрополітену», чиїми послугами в першому півріччі скористалися понад 258 млн. пасажирів? Наприклад, із надходжень від «надання права на тимчасове використання місць під рекламу»: в першому півріччі їх отримано 4,5 млн. грн. Тобто річні надходження від цього виду діяльності в різні роки коливаються від 9 до 12 млн. грн. А от колишній заступник начальника Головного управління транспорту КМДА Петро Костенко стверджує, що метро надто занижує свої доходи від непрофільних видів діяльності, зокрема, від реклами й оренди торговельних площ. У метрополітену, каже він, є договори з рекламними агентствами ще з 1994—1996 років (термін дії багатьох з них спливає в 2015—2017), де їм надаються послуги за цінами ще... тогочасними. Реальний заробіток підприємства нині — понад 1 млрд. грн. на рік! Їх має вистачати на всі потреби підземки й без підвищення плати за проїзд, але... Запитання: «Де ці гроші осідають?».

У «Київському метрополітені» стверджують, що це неправда. Втім, від теми розміщення реклами в підземці, як і про ціни на неї, відбиваються руками й ногами. В одній із відповідей на критичний матеріал «Голосу України» написали, що підприємство займається перевезенням пасажирів, а не рекламою. Воно «лише» здає площі в оренду на її розміщення. Чи не лукавлять керівники метрополітену, з огляду на засилля оголошень агентств, які закликають і пропонують рекламу уже навіть у якихось недоступних місцях? Не кажучи про заборонені законодавством площі, зокрема, прозорі поверхні вагонів і станцій — двері та вікна, про що в «Голосі України» неодноразово повідомлялося.

До того ж керівники цього підприємства стверджують: «Реклама в метро не приносить доходу». Хоч заридай від співчуття! Особливо якщо порівняти ці стогони з реальними цифрами від рекламних агентств. Наприклад, на розміщення наклейок над вікнами вагонів. Усього їх у вагоні 8, над кожним вміщується 4 наклейки. Вартість однієї такої на чотири тижні становить 20 тис. грн. Одержуємо тільки по одній, не найдорожчій, позиції 640 тис. грн. на місяць, 1,9 млн. грн. за квартал. І таких наклейок у вагонах — не злічити. А метрополітен показує загальний дохід від усієї реклами — 2 млн. грн. за квартал! Куди ж спливає решта грошей?

Це найпростіший підрахунок, і то за недорогим видом реклами. Але ж метрополітен заліплений нею й іншою, дорогою: брендуванням станцій, щитами і наклейками біля кас, уздовж ескалаторів і на турнікетах. Тільки розміщення аркуша 62х30,5 см на один місяць коштуватиме майже 200 тис. грн. А реклама-наклейка 60х13 у вільному розміщенні — уже 450 тис. грн. на місяць! Про монітори — їх близько 30 у кожному составі — годі й казати. Неважко полічити, що щорічні 9—12 млн. грн., про які звітує метрополітен, дорівнюють місячному доходу рекламного агентства від розміщення лише 50 рекламних листівок у вагонах метро. Але ж їх — десятки тисяч! А є ще й лайт-бокси, реклама в переходах... Масштаби втрат, недоотримання, а простіше — розкрадання вражають будь-яку уяву.

Тим часом на офіційному сайті КП «Київський метрополітен» зазначено, що доходи підприємства від рекламних договорів становлять лише 500 тис. грн. на місяць.

Деякі мої співрозмовники кажуть, що по документах це можливо, оскільки метро офіційно продає площі під рекламу декільком фірмам за геть смішними цінами. А ті перепродують клієнтам — за нечуваними. Але є й ще одне пояснення: за фірмами, які купують задешево рекламні площини, стоять можновладці. Та й самі метрополітенівські начальники різного рангу, можливо, «настругали» рекламних фірм і заробляють на цьому — у власну кишеню.

Цього року керівництво КП «Київський метрополітен» планує одержати від надання площ під рекламу знову-таки понад 12 млн. грн. (офіційні дані підприємства). Фахівці вважають, що це — лише десята частка від валового прибутку, який приносить розміщення реклами в підземці. Така велика різниця пояснюється тим, що підприємство не працює з рекламодавцями напряму: розміщенням рекламних

Жвава торгівля різноманітними товарами — практично скрізь у підземці.

А може, бідність — від жадібності тих, хто зобов'язаний спрямовувати фінансові потоки в бюджет підприємства, а не у власні кишені?

підземки
«Київський метрополітен»

носіїв займаються так звані оператори. Вони з офіційного дозволу метрополітену здають площі станцій і вагонів в оренду. Раніше укласти такий договір можна було з цими фірмами. Однак тепер усі права на здавання площ викупили кілька рекламних агентств. Отож при розміщенні реклами клієнт оплачує послуги щонайменше двох посередників.

До кого грошенята спливають

Обізнані з рекламною справою розповідають, що сам цей бізнес у метро розділений на кілька сфер. У найприбутковішій — розміщенні постерів (наклейок) у вагонах метрополітену — працюють одразу три оператори. Інша золота жила — реклама на лайт-боксах, де її розміщає ще один оператор. Не менш дохідна справа — реклама на моніторах, у яких теж є хазяїн. Як і на брендуванні (комплексному розміщенні логотипа товару) станцій і вагонів. Свої чималі грошенята стриже рекламне агентство, яке розміщає рекламу на колійних стінах. Але якщо є фінансові домовленості між різними операторами, то можливо одержати послугу й у «непрофільного», але вже набагато дорожче.

А от вартість розміщення реклами — велика таємниця агентств. Та й розцінки дуже різні. Як повідомило одне з ділових видань, замовити найпопулярніший вид реклами — постери — відразу не завжди навіть вдається: замовники «забивають» усі можливі місця для цього на місяць уперед. Вартість коливається залежно від розмірів постерів. За стандартні плакати (305 х 305 міліметрів) замовник заплатить від 82 до 150 тис. грн. (або в середньому 65,5 тис. грн.) за чотири тижні. За цю плату в кожному із 615 вагонів метро буде розміщено по одному примірнику. За словами операторів ринку, в кожному вагоні може поміститися 58 постерів. Таким чином, доходи агентств від цього виду реклами сягають 43,5 млн. грн. на рік.

Інша прибуткова сфера — розміщення реклами на лайт-боксах. На станціях з найвищим пасажиропотоком її вартість на одному носії — 1,7 тисячі грн. на місяць. На менш затребуваних станціях дешевше — 1,3—1,5 тис. грн. Отже, на лайт-боксах рекламісти заробляють щорічно понад 20 млн. грн.

Не менші доходи забезпечує реклама на моніторах у вагонах. За трансляцію 10-секундного ролика з ранку до вечора (36 разів на день) на всіх лініях метро замовник повинен заплатити 67 тис. грн. на місяць.

Відеореклама на моніторах станцій тарифікується похвилинно, а її вартість — 86 грн. Таким чином, реклама на моніторах приносить кожного року щонайменше 18 млн. грн. Повністю обклеїти станцію метро своїми логотипами теж обійдеться недешево: вартість розміщення рекламних плакатів на станції (у т. ч. виготовлення) коливається від 158 до 298 тис. грн. на місяць. Наприклад, щоб на рік обклеїти рекламою станцію «Майдан Незалежності», компанії необхідно заплатити 2,3 млн. грн. А загалом на брендування станцій клієнти витрачають близько 16,4 млн. грн. на рік.

Що відбувається насправді?

Що відбувається насправді з рекламними грішми в київській підземці, як автор не намагався, з'ясувати не вдалося. Що теж — тема для розмови. Я зустрілася з багатьма людьми, так чи інакше причетними до цієї справи — і нинішніми офіційними особами, і колишніми, а також фахівцями, котрі мають доступ до інформації, що стосується проблеми, порушеної газетою.

Незважаючи на пречудові українські закони, у тому числі, про інформацію, про доступ до публічної інформації та інші, офіційно одержати її — здаюсь, як кажуть, у полон, — не вдалося.

Незважаючи ні на офіційні запити, ні на офіційні розмови.

Можна, звичайно, говорити про тиск на свободу слова і ЗМІ, а також «конання» демократії, як це особливо люблять стверджувати наші західні доброзичливці. Але тільки чи в цьому проблема? Не один раз при підготовці подібних матеріалів переконувалася: йдеться не так про тиск на ЗМІ, як про бізнесові інтереси можновладців, чиновників усіх мастей, та й, ніде правди діти, багатьох побратимів по перу: кожен з них боїться втратити — хто свій мільйон, а хто й копійку.

Втім, до редакції надійшла відповідь від начальника КП «Київський метрополітен» Володимира Федоренка, яку друкуємо нижче — як зразок неповаги і до законодавства, і до читачів.

Правда, вдалося дещо дізнатися, але лише за умови, що посилань на джерела цієї інформації не буде. При цьому одні мої співрозмовники відверто з мене глузували, мовляв, а нехай вам розкажуть ті, хто «кришує» таку діяльність — адже особи ці всім відомі. Інші зітхали: «Розповім, але без посилань на прізвище й посаду — мені ж із цими людьми працювати». Що я й роблю. Тому джерела інформації в матеріалі й мають «імена»: «Знавці, співрозмовники, фахівці». Вони, звичайно, і знавці, і фахівці, але анонімні, чим за бажання може скористатися сторона, яка вважатиме себе скривдженою.

Аудита вимагаємо, аудита!

Але було б неправильно не згадати ще про одну категорію джерел інформації — декількох депутатів Київради з відповідними посадами, а також політиків, і навіть з гучними іменами, з якими я розмовляла. Ці, навпаки, — навіть перепитували, мовляв, дивіться ж, обов'язково пошліться на мене. Що зрозуміло: вибори вже невдовзі. І я б послалася, якби це не був суцільний потік декларацій: треба негайно розібратися, припинити, покарати! А ще одне «відкриття»: метрополітен навмисне банкрутять, щоб згодом прибрати до приватних рук, але вже задешево. Теж, можливо, варіант, але хто заважав розібратись із цим раніше, адже й політики не вчора народилися, і метрополітен давно збитковий...

Реклама на шибках і прозорих дверях — це те, що законодавство забороняє.

«Без посилань» мої візаві сипали цифрами, які перевірити неможливо, і обвинуваченнями, і всілякими пропозиціями. Але мені так і не вдалося з'ясувати, чому досі не виконується рішення КМДА від 22 вересня 2011 р. «Про затвердження Порядку розміщення реклами в Києві», у тому числі й у КП «Київський метрополітен», яке регулює відносини, що виникають між дозвільним органом, у цьому разі КП «Київреклама», і балансоутримувачами, включаючи рекламодавців і розповсюджувачів реклами на транспорті комунальної власності столиці? Згідно з цим рішенням, уся реклама, розташована в підземці, повинна йти через «Київрекламу», як і фінансові надходження від неї. Але, як повідомили мені в Головному управлінні у справах реклами КМДА, й досі реклама перебуває у віданні КП «Київський метрополітен». Питання не тільки в тому, чому підприємство ігнорує це рішення, а й у тому, чому КМДА його не виконує? А може, головне питання в іншому: «Чому основні й чималі доходи від реклами осідають у кишенях агентств, а не в бюджеті підприємства та міста?».

І наостанок. Адміністрація КП «Київський метрополітен» у бажанні капіталізувати підвідомчу площу не знає меж і робить це зухвало й цинічно. А з торгівлею і рекламою взагалі перейдено міру добра і зла. Варто тільки подивитися на колись вишукану архітектуру центральних станцій метро, нині нахабно від підлоги до стелі заклеєних рекламою пива, трусів і бюстгальтерів.

Тим часом про зловживання в метрополітені не говорить тільки ледачий. Як і про смішні доходи від торгівлі та реклами. До того ж говорять люди, які не тільки за бажання, а й з обов'язку служби зобов'язані розібратися, що все-таки відбувається в цьому комунальному підприємстві? Невже нікому не спадає на думку провести аудит його діяльності, щоб розставити всі крапки над «і»?

Колись елегантну — під старовину — підземну станцію метро «Площа Толстого» керівники метрополітену перетворили на таку от потвору.

ДО ТЕМИ: І Я НЕ Я, І ХАТА НЕ МОЯ...

Готуючи матеріал до друку, редакція попросила керівництво КП «Київський метрополітен» надати таку інформацію:

1. Який механізм розміщення рекламних матеріалів у метрополітені — у вагонах, на станціях і т. п.?

2. Яка кількість площ, задіяних під рекламну продукцію цього року?

3. Хто саме визначає обсяги, види, зміст і вартість реклами в метрополітені, а також місця для її розміщення?

4. Яка кількість замовлень виконана 2012 року і який обсяг фінансових надходжень від них?

5. Кількість рекламних агенцій і посередників, котрі розмістили рекламу в метрополітені цього року, та умови співробітництва (відсотки знижок від вартості, пільги, преференції тощо).

6. Яка сума коштів надійшла цього року за розміщену в метрополітені рекламу, та як вони використані?

7. Якою є сума бюджетних надходжень (місцевих і державних), одержаних метрополітеном цього року, і сфери їх використання?

Редакція одержала відповідь за підписом начальника КП «Київський метрополітен» Володимира Федоренка. Пропонуємо її читачам.

«Фахівці КП «Київський метрополітен» опрацювали ваш інформаційний запит щодо розміщення реклами в метрополітені. Повідомляємо, що всі рекламоносії, які розміщені на площах і в рухомому складі метрополітену, згідно з укладеними з КП «Київський метрополітен» договорами, належать рекламним агентствам. Враховуючи вищевикладене, надаємо відповіді на запитання вашого інформаційного запиту.

1. Розміщення рекламних матеріалів на площах КП «Київський метрополітен» здійснюється відповідно до «Порядку розміщення реклами в місті Києві», затвердженим рішенням Київради від 22.09.2011.

2. Рекламним агентствам, згідно з договорами, надано право розміщувати рекламу на 34,6 тис. кв. м.

3. Види, місця розміщення реклами визначені умовами укладених договорів та проектною документацією. Плата за надання права на розміщення реклами здійснюється відповідно до тарифів, установлених КМДА.

4. КП «Київський метрополітен» не є розповсюджувачем реклами. Враховуючи, що замовлення на розміщення реклами надходять до рекламних агентств, інформація із зазначеного питання відсутня.

5. Із КП «Київський метрополітен» співпрацюють 29 рекламних агенцій без посередників.

6-7. На офіційному сайті підприємства (www. metro. kiev. ua) постійно оприлюднюється інформація про доходи від надання права та розміщення реклами, суми отриманих бюджетних надходжень. Отримані метрополітеном кошти спрямовуються на ремонт ескалаторів, колії, рухомого складу, виконання протипожежних заходів, виплату зарплати працівникам підприємства».

Хоч інформація пана Федоренка і не потребує коментарів, однак зауважимо, що, з одного боку, вона не зовсім правдива. Зокрема в частині, ніби підприємство працює згідно з рішенням КМДА про порядок розміщення реклами, бо в адміністрації заперечують цей факт, про що йдеться у нашому матеріалі. А з другого боку, ця відповідь схожа на давнє українське прислів'я: «І я не я, і хата не моя». Дуже скидається на те, ніби все, що пов'язане з рекламою у підземці, їй не належить...

Валентина ПИСАНСЬКА.
vpysanska@golos. com. ua
Фото Ксенії ЗАМОЖНОЇ, Сергія КОВАЛЬЧУКА.

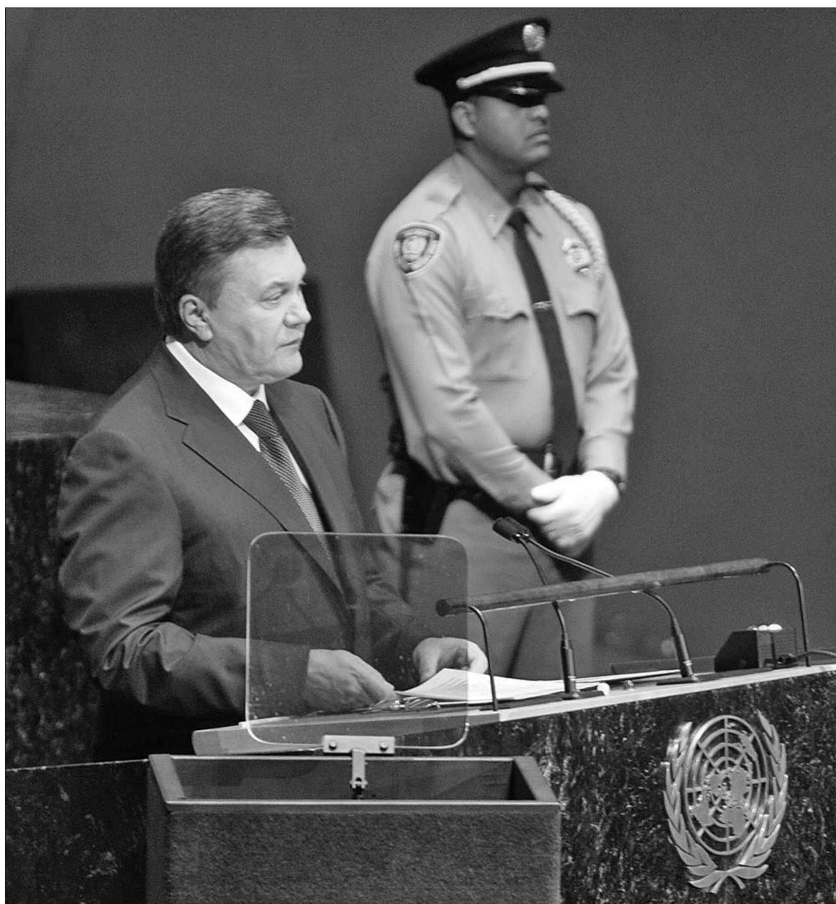

24 вересня. Крим. Бійці Військово-морських сил України під час навчань на Ангарському полігоні поблизу села Перевальне.

25 вересня. Київ. Головний координатор громадянської кампанії «Форум порятунку Києва» Віталій Черняхівський тримає плакат під час акції протесту проти погроз захисникам Біличанського лісу під адміністрацію Президента України.

26 вересня. Нью-Йорк. Президент України Віктор Янукович під час виступу на пленарному засіданні 67-ї сесії Генеральної асамблеї ООН.

27 вересня. Ужгород. Дівчина тримає кошик із бринзою на виставці корисних продуктів харчування у межах акції «Кошик здорового серця».

28 вересня. Київська область. Транспортний літак Ан-22 під час VIII Міжнародного авіакосмічного салону «АВІАСВІТ-XXI».

29 вересня. Львів. Карнавальна хода театральних колективів з різних країн під час проведення вуличних вистав у рамках фестивалю «Золотий Лев».

30 вересня. Київ. Учасники масової ранкової зарядки під час спортивної акції «День «Ч» (День чемпіонів), встановлення світового рекорду за кількістю учасників.

Дні Чехії у Прикарпатському університеті

Нещодавно чехи відзначали День святого Вацлава, який одночасно є днем державності у Чеській Республіці. Представники дипломатичного корпусу Республіки Чехія в особі Генерального Консула Генерального консульства Чеської Республіки Давіда Павліти та Консула Генерального консульства Чеської Республіки у Львові Мартіни Давідової Мухової вирішили відсвяткувати національну подію в Івано-Франківську, а саме — у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, який і виступив ініціатором проведення дійства. З нагоди свята у цьому навчальному закладі проходили дні Чехії.

У рамках заходів відбулось відкриття виставки «Європа цінностей та ідей», інформаційні стенди якої складаються з авторських есе, котрі супроводжуються ілюстративними фотографіями. На них — уся історія Чехії починаючи від моравських часів і закінчуючи сьогоденням. Як зазначив стипендіат Чеської академії наук, доктор політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Михайло Нагорняк, «відкриття цієї виставки підкреслює приналежність чеського та українського народів до європейської сім'ї народів, що має стати визначальним в євроінтеграційних прагненнях України». Символічно, що в заходах брали участь магістри Інституту Східної Європи Карлового університету з Праги. Це перший крок у реалізації угоди про співпрацю між двома навчальними закладами. На часі — затвердження вченими радами університетів тематики першого міжнародного журналу та програми академічних обмінів.

Обидва ВНЗ й надалі планують підтримувати дружні та партнерські стосунки з освітнього обміну викладачами, науковцями та студентами. У перспективі — відкриття спільного українсько-чеського інституту, курсів чеської мови та пізнавальні поїздки до Чеської Республіки.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківськ.

На знімку (зліва направо): професор кафедри міжнародних відносин Михайло Нагорняк, Генеральний Консул Генерального консульства у Львові Давід Павліта, проректор з наукової роботи Надія Кобецька.

Фото автора.

Нова Мона Ліза

***Швейцарський фонд Мони Лізи представив публіці картину, яка ймовірно є прототипом «Джоконди» Леонардо да Вінчі,* повідомляє Agence France-Presse.**

На думку фонду, виставлений у Женеві портрет, відомий під назвою «Айзелуортська Мона Ліза», є незавершеною ранньою версією шедевра, що зберігається в Луврі. Припущення, що італійський художник написав дві версії «Мони Лізи», висувалося ще в XVI столітті, заявив представник фонду. Організація виставила картину, щоб привернути увагу мистецтвознавців з різних країн і стимулювати дослідження її автентичності.

Тим часом думки експертів розділилися. Деякі з них підтвердили, що обидві картини належать пензлю Леонардо да Вінчі, у той час як інші припустили, що «Айзелуортська Мона Ліза» є створеною пізніше копією «Джоконди». Картина отримала свою назву на честь лондонського передмістя Айзелуорт, де мешкав британський колекціонер Х'ю Блейкер, який придбав її на початку XX століття. Під час Другої світової війни її було перевезено до Бостонського музею образотворчих мистецтв, і відтоді кілька разів змінювалися її власники. Протягом останніх сорока років картина зберігалася в сейфі швейцарського банку.

Нагадаємо, Швейцарський фонд Мони Лізи було створено 2010 року, щоб довести, що картина написана да Вінчі, і відтоді він провів низку мистецтвознавчих експертиз, зокрема, за допомогою методу радіовуглецевого аналізу. Вважають, що Леонардо да Вінчі написав «Мону Лізу» в 1503—1506 роках. Відомі десятки копій з оригіналу, що зберігається в Луврі, які датуються XVI—XVII століттями.

Зона конфлікту розширюється

У Сирії нових авіаударів завдали по позиціях повстанців у містах Алеппо, Дераа та Хомс, а також у передмісті Дамаска. Про це повідомили сирійські правозахисники, за даними яких кілька людей стали жертвами бомбардувань у цих містах, **повідомляє Євроньюс.**

Уперше за півтора року, що минули з початку протистояння в Сирії, конфлікт зачепив місто Камишлі. У понеділок тут пролунав вибух, який здійснив терорист-смертник. Жертвами цього теракту стали щонайменше чотири особи. Камишлі розташоване на північному сході Сирії, де переважає курдське населення.

Яхта з українсько-російським екіпажем за 60 днів обігнула Північний полюс

Екіпаж наважився обігнути Північний полюс максимально близько до центра Землі. У підсумку яхта «Скорпіус» з українсько-російським екіпажем зробила це всього за 60 днів. Про це УНІАН повідомив прес-секретар експедиції Ганна Субботіна.

«Кругосвітня полярна вітрильна експедиція на яхті «Скорпіус» завершила плавання навколо Арктики в місті Какорток (південний захід Гренландії) — у тій самій точці, де почався арктичний етап. Вперше вітрильне судно обігнуло Північний полюс, пройшовши всі часові пояси, лише за 60 днів», — сказала Г. Субботіна.

За її словами, замкнувши кільце навколо Арктики, моряки встановили одразу три рекорди. Перший — за швидкістю кругосвітнього плавання навколо Арктики (швидше на однокорпусному вітрильнику цього ще ніхто не робив), другий — з дальності заходу в північні широти Арктики вітрильного судна, третій — дві навколосвітні подорожі (Південний і Північний полюси) за рік. Г. Субботіна повідомила, що екіпаж наважився обігнути Північний полюс максимально близько до центра Землі, коридором у районі 77—82 градуса північної широти від Шпіцбергену до Канадського Арктичного архіпелагу. Це північніше Землі Франца-Йосипа, Північної Землі, Новосибірських островів. Раніше прохід цим маршрутом по Північному морському шляху здійснювався тільки за допомогою криголамів. Судна іншого класу, тим більше вітрильні, так далеко заходити не наважувалися, зазначила вона.

Вона нагадала, що це вже не перше досягнення екіпажу «Скорпіуса», який вирушив 18 вересня 2011 року в кругосвітнє плавання навколо Південного та Північного полюсів. Уперше рекорд моряки встановили під час експедиції навколо Антарктиди — з дальності заходу в південні широти (74 паралель південної широти в морі Росса).

За минулий рік 100-футова (29,5 метра) яхта з сімома відважними моряками (четверо росіян і три українці) на борту здолала більш як 50 тисяч морських миль через всі океани й полярні моря планети. Це понад 90 тисяч кілометрів під вітрилом у практично не вивчених районах Світового океану безприкладно екстремальним маршрутом через крижані шторми, лід і тумани, нелюдський холод. Під час плавання інтернаціональний екіпаж яхти «Скорпіус» виконав кілька наукових програм, пов'язаних з морською біологією, і протестував навігаційну систему «ГЛОНАСС» у полярних широтах.

Заради подолання насильства над жінками

Започаткована в Канаді 1991 року, «Кампанія білої стрічки» провела щорічний захід під назвою «Пройди милю у її взутті». Учасниками події стали близько 1000 чоловіків. Вони взули жіночі туфлі і продефілювали уних вулицями міста одну милю. Захід символізує намір сильної половини ніколи не чинити і не залишатися байдужими до насильства проти жінок, а також не потурати йому.

На знімку: учасники розігріваються перед дефіле.

Фото Xinhua/Укрінформ.

ПЛАНЕТА

Спекуляції на чемпіонаті світу з футболу

Росія не бажає відставати від України. Москва виграла важкий конкурс і в 2018 році проведе чемпіонат світу з футболу. Названо одинадцять міст, у яких відбудуться футбольні матчі. Але, як з'ясувалося, політики у футболі більше, ніж власне спорту.

«О спорте, ти — світ!» — так казав колись ідеаліст П'єр де Кубертен, засновник сучасного олімпійського руху й перший президент Міжнародного олімпійського комітету. Однак реалії спорту, особливо футболу нинішнього часу, зовсім інші.

Російські регіони готові почати один з одним футбольну війну. Коли офіційно оголосили, що матчі чемпіонату світу з футболу відбудуться у Санкт-Петербурзі, Єкатеринбурзі, Сочі, Казані, Нижньому Новгороді, Самарі, Ростові-на-Дону, Калінінграді, Волгограді, Саранську й Москві, регіональні еліти пересварилися з московськими.

Багато російських мегаполісів залишилися за бортом футбольного свята. Ярославль і Краснодар, де вже сьогодні створено ідеальні умови для проведення чемпіонату світу з футболу, потрапили в число відбракованих. Еліти цих двох міст побачили в рішенні Москви політичні мотиви.

За офіційною версією, «стадіони не відповідають рівню чемпіонату світу». Але причина насправді політична. На думку відомого російського експерта В'ячеслава Іноземцева, у Росії місто, чиї громадяни критичніше за всіх ставляться до «Єдиної Росії» і сміють вибрати мера на власний розсуд, не може бути наділене правом приймати таку важливу подію: «Його для Росії одержав Володимир Путін — йому й розподіляти вигоди».

Інакше кажучи, тільки лояльні до Кремля міста й місцеві еліти могли розраховувати на футбольне свято. Російський регіоналізм радикально відрізняється від українського. У Росії жорстка вертикаль влади, й політичні, і, як з'ясувалося, спортивні права регіонів повністю контролює Кремль.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

У Грузії відбулися вибори

У Грузії вчора відбулися парламентські вибори. Виборчі дільниці відчинилися о восьмій ранку за місцевим часом. За перебігом голосування стежили 60 000 місцевих і 2 000 міжнародних спостерігачів.

Одним з перших проголосував президент країни Михайло Саакашвілі, який уже дев'ять років перебуває при владі в країні. Очолювана ним правляча партія «Єдиний національний рух» донедавна вважалася безумовним фаворитом перегонів. Ситуація змінилася після того, як вибухнув скандал, пов'язаний з катуваннями ув'язнених у грузинських в'язницях. У результаті додаткові голоси може отримати опозиційна коаліція «Грузинська мрія», яку очолює підприємець Бидзина Іванішвілі. Дані опитування, які проводили перед виборами, були суперечливими. Тому дедалі з більшим інтересом очікують сьогодні на попередні результати волевиявлення грузинського народу.

На думку спостерігачів, результати голосування вплинуть на політичний курс країни в найближчі роки.

«Серп і молот» — поза законом

З 1 жовтня в Молдові набув чинності закон, який забороняє використання в країні з політичною метою комуністичної символіки «серп і молот». Згідно з прийнятими раніше молдавським парламентом поправками до закону про партії й до кодексу про правопорушення, за використання символу «серп і молот» з політичною метою фізичним особам загрожує штраф до 3 тис. леїв (240 дол.), для юридичних осіб і партій — до 10 тис. леїв (810 дол.). Якщо політичні партії не виконають вимогу стосовно заборони протягом двох тижнів після штрафу, їхню діяльність можуть заборонити.

Нагадаємо: парламент Молдови 12 липня засудив тоталітарний комуністичний режим, що діяв у МРСР, і ввів заборону на використання на території країни з політичною метою його символів.

Румунія придбає у Португалії 12 багатофункціональних уживаних винищувачів за 780 мільйонів євро («Укрінформ»)

У селі Романківці Сокирянського району Чернівецької області урочисто відкрили сучасне фруктосховище, *інформує наш власкор Сергій СУЛИМА*

Науково–практична конференція «Бджоли — здоров’я нації, а також концертна програма з конкурсами та іграми, народна дегустація продуктів бджільництва, виставка–продаж меду, інвентарю, спеціальної літератури — усе це відбулося у Гадячі, що на Полтавщині, під час святкування 80–ї річниці місцевої однорічної сільськогосподарської школи

Один баран на двадцять гуцулів,

або Як не загубитися агровиробництву в горах

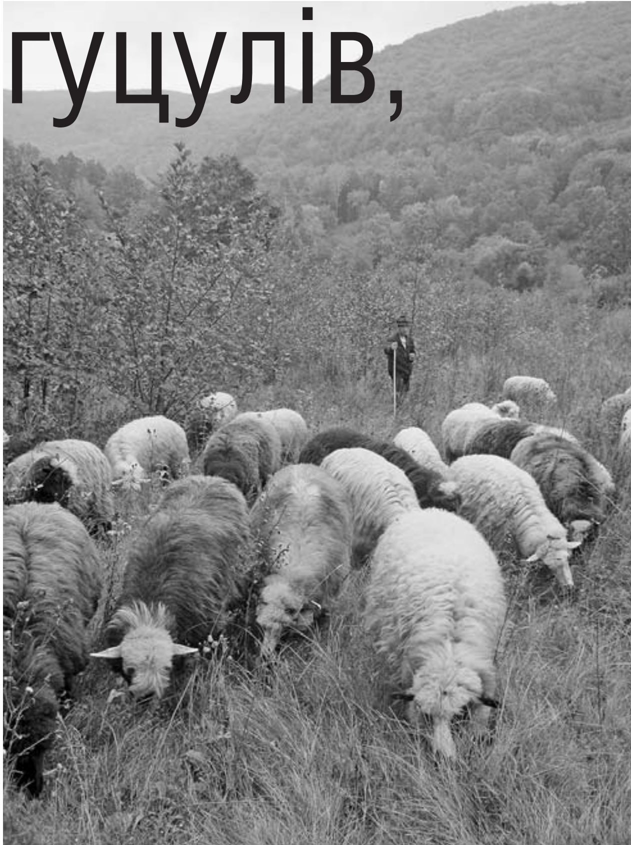
АЛЬТЕРНАТИВА

Блукаєш собі Карпатами й не уявляєш, що круті схили й розлогі полонини — то вже приватна власність. Комусь це може видатися дивним, але як у інших регіонах розпайована земля, так і територія колишніх колгоспів Косівського району, до якої входили й гірські масиви, нині також розділена на латки. Цікаво, що де-не-де межі встановлені за допомогою сяких-таких огорож, в більшості ж власники добре орієнтуються, де чий наділ, навіть серед густого лісу.

Карпати часто асоціюються з лісистими горами, файно вбраними гуцулами, які того й роблять, що грають собі на трембітах. Воно й справді: лише в низовинній частині краю займаються землеробством, грядок із картоплею, морквою в присадибах не побачиш: більшість краю з населенням майже дев’яносто тисяч заробляє завдяки надзвичайно розвиненим тут народним промислам. Нині вироби декоративно-ужиткового мистецтва горян цінуються, що дає змогу гуцулам здебільшого жити заможно. Якщо ж додати торгівлю деревом і дарами лісів (ягодами, грибами, лікарськими рослинами), то розумієш, що у віддалених, буквально загублених у горах, населених пунктах не так уже й погано живеться. Скажімо, в селі Річка, що за п’ятнадцять кілометрів від Косова, понад дві тисячі мешканців. А в місцевій середній школі навчається 235 учнів, що доволі багато, якщо порівняти з ближчими до цивілізації селами інших районів області.

А ось популярне колись серед гуцулів вівчарство нині ледь жевріє. Якщо за колгоспних часів, пригадує колишній начальник районного управління агропромислового розвитку Василь Жмендак, «кучеряве» поголів’я сягало тридцяти тисяч, то нині — 3600 овець та кіз разом. Це вдвічі менше, ніж раніше утримувало населення. Діють лише дві більш-менш потужні ферми. Минаючи приватне урочище Ведмежа, якраз і довелося спостерігати, як пастухи женуть баранячу отару. Господарство має у власності понад двадцять гектарів лісистих угідь, помережаних невеликими залисинами. В цьому різнотрав’ї і пасуться вівці. Істотне зменшення поголів’я спеціаліст пояснює тим, що після Чорнобильської трагедії побутувала думка, буцімто баранині властиво накопичувати радіонукліди. Проте, вважає він, небезпечні для здоров’я метали, якщо й були, то в кістках, а м’ясо можна споживати без застережень. Негативно вплинуло й те, що доволі складно стало збувати вовну, її практично планово не заготовляють. Щоправда, останнім часом крига скресла: в районі є потужне переробне підприємство, де чистять шерстяну пряжу навіть із молдовської сировини. А вже знамениті гуцульські ковдри — ліжники — виготовляють чи не в кожній косівській родині.

Деякий поштовх розвитку вівчарства останніми роками дала близькість відомого гірськолижного курорту Буковель, хоч Косівський район славиться не менше своїми туристичними базами, але не такий розкручений. Щоправда, косівчани дещо ображені на долю, яка більше прихильна до мешканців сусіднього Надвірнянського району, де й розташовані відомі здравниці. Адже тамтешня зона була практично дикою й неосвоєною ще з десяток літ тому (можливо, тому й стала ласим шматком для бізнесменів, які скупили селянські земельні паї разом із лісами ледь не задарма). Єдине, що тішить: у гуцулів підприємці скуповують вироби декоративно-ужиткового мистецтва, які збувають гостям «Буковелю» втридорога. Не проблема нині й реалізувати баранину й молочні вироби з овечого молока: бринзу (солений сир), гуслянку (щось на зразок кефіру), а також будз (сир із суміші овечого й коров’ячого молока) та вурду (сир нижчої якості з продукту переробки молока). До таких хитрощів виготовлення змішаного сиру вдатися біда заставила, через зменшення поголів’я овець.

А ось мешканець села Річок Іван Тонюк у своєму господарстві утримує овець для власних потреб. Розповідає, що двох баранів разом із громадською отарою випасає на полонині його товариш. Пастухи виготовляють там і бринзу, тож селянин сподівається, що для нього також десь зо два-три кілограми запасли. Ще кількох баранчиків тримають удома на забій. Заготовили сіна з лук, благо, цього добра тут вистачає. Тож у горах не пропадуть!

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.

Фото автора.

ЦІНИ

Картопля: праця рабська — прибутків не видно

Родина Володимира Куницького із села Нивецьк Дубровицького району, як і всі поліщуки, поспішає завершити клопоти біля картоплі (на знімку), щоб у ліс за грибами рвонути, яких цьогоріч хоч косою коси!

— Люди накопали картоплі багато, — розповідає Володимир Хомич. — У нас теж урожай непоганий, можна кілька тонн продати. Сьогодні пропонують гривню за кілограм. Хіба це не знущання? За нинішньої ціни на пальне якнайменше вона має коштувати 3 гривні за кіло.

Та навіть за такою ціною поліщуки продають картоплю. Інакше за що жити? Роботи немає, а гроші потрібні. Вирощування картоплі у нас надзвичайно трудомістке, здебільшого лише коник стає в цій справі підмогою. Праця рабська, а ціна змушує заплакати, бідкається Володимир Куницький...

Пізньої весни та на початку літа люди тоннами вивозили картоплю на смітники за село, бо не було де збути. Нинішнього року ситуація повторюється. Тим часом у супермаркетах продають картоплю з Єгипту та Польщі.

— Це смішно, щоб Україна закуповувала сільськогосподарські продукти за кордоном. Та зацікавте нас, ми виростимо і часник, і помідори з огірками, і банани... У людей руки опускаються. Ми ще пам’ятаємо часи, коли вагонами відправляли картоплю з району, — справедливо обурюється селянин.

Оксана СЛОБОДЗЯН.
Рівненська область.

Фото автора.

СИТУАЦІЯ

У міцних обіймах

Опиняються власники землі

Кілька років тому тисячам селян довелось вперше у житті поставити свої підписи під договорами оренди на землю. Не маючи жодного досвіду в цій справі, будь-якої правової чи навіть консультативної підтримки, в переважній більшості випадків їм доводилось довіряти промовистим обіцянкам інвесторів. Зазвичай перемагав той, хто обіцяв більше. І тільки тепер, вже набувши певного досвіду «співпраці» з інвесторами, селяни починають розуміти, що їх просто ошукали. Однак, прагнучи розірвати кабальні умови, вони знову не мають підтримки з боку владних та правоохоронних структур. Боротьба за свою землю перетворюється на багаторічні епопеї ходіння по різних інстанціях і судах. Представники кількох сіл на Хмельниччині дістались вже і до Верховної Ради. Чи вдасться людям відвоювати своє?

Хто це такі? Женіть їх звідси

Саме на таку відповідь наштовхнулась ініціативна група із села Капустин, що у Старокостянтинівському районі, коли намагалась розібратись зі своїм інвестором, хто тепер володіє їхнім майном та обробляє землю. Після такого «прийому» дві з половиною сотні людей просто у розпачі: якщо охорона ледь не виштовхує їх просто в плечі, то де і як їм шукати правди?

А все розпочалось із того, що кілька років тому в селі з’явився орендар, що жваво розмальовував картини щасливого майбутнього. Мовляв, у селян є чудові чорноземи, на яких можна вирощувати екологічно чисту продукцію, а у інвестора — можливості, досвід і розуміння того, як дорого цінується така продукція на світових ринках. Одне слово, поєднавши це, всі отримають непогану вигоду і купатимуться у достатках, як сир у маслі.

Спочатку капустинці ще сподівались на ці золоті часи. Та коли три роки тому їм як розрахунок за паї привезли, як тепер згадують люди, ледь не саму полову замість зерна, у багатьох почали з’являтись перші сумніви. А на другий рік вони стали ще сильнішими, коли за пай навіть і того неочищеного зерна не дісталось.

Доки між собою висловлювали незадоволення, орендар даремно часу не гаяв, а будував надійну оборону своїх інтересів. Тепер на зборах селяни розповідають, що спочатку в селі з’явилась охорона, яка мала б оберігати людське майно від них самих же, а згодом права на оренду землі передали взагалі комусь іншому.

Землевласники тепер просто у розпачі: як це сталось без їхньої згоди? З кого тепер запитувати, вимагати не те що плату за пай, а свою землю назад, яким чином розірвати договір і стосунки з орендарями, яких вони не хочуть бачити на своїх полях? На всі ці запитання не можуть знайти відповіді, бо і в кабінетах влади, і в правоохоронних органах, куди вони звертались, чули одне: ви самі поставили свої підписи під договорами оренди. Тепер терпіть, виконуйте визначені там правила. І з усього виходить, що через свою землю селяни ще й винні у тому, що лишились у злиднях. Добрі правила. Нічого не скажеш.

Підписи ставили на чистих аркушах

Відхреститись від своїх підписів тепер не можуть і мешканці села Пилипи, що у Деражнянському районі. Кілька років тому вони також підписали папери з інвестором, але, як стверджують тепер люди, це були не повноцінні договори, а практично чисті аркуші, на яких було зазначено лише адреси та прізвища. Тепер і їм самим власна легковірність здається повним абсурдом, бо вже навчені гірким досвідом. А тоді діяли простодушно.

— Ми були надто довірливі, законів не знали — ось все так і вийшло, — розповідає власниця паю Антоніна Жмурик. — Тільки тепер починаємо усвідомлювати, що не хтось має нами розпоряджатись, а ми можемо свої умови комусь диктувати. У мене, приміром, донька заробляє на життя за кордоном. А чому їй там бути, коли в родині є своя земля? Тут, у себе вдома, мають хазяйнувати наші діти та внуки.

На жаль, за цим усвідомленням, котре тривало так довго і болісно, поки що немає практичних дій. Селяни розповідають, що навіть договори оренди вони не можуть отримати на руки, а що вже казати про те, щоб розірвати їх.

Треба бути об’єктивним: частину мешканців тих же Пилипів влаштовує нинішній орендар. І це їх право співпрацювати з тим чи іншим інвестором. Але інша частина має протилежну думку. І це також їх право.

Їм не зрозуміло, чому вже кілька років поспіль плата за землю не перевищує чотирьох центнерів зерна. Перепитують, чи може таке бути, коли пройшла переоцінка їхньої землі, паї стали дорожчими та й скрізь по інших селах розповідають про те, що з року в рік зростає відсоткова ставка за пай. У Пилипах цього не помічають. Мало того, розповідають, що почули на свою адресу ще й таке: «Не подобаються такі розрахунки, то ще й того не отримаєте».

Може видатись дивним, але на різних землях, у різних селах і районах практично повторюються не тільки ситуації, а навіть слова, які доводиться чути селянам. То навіть хотілося б розцінити подібні випадки як винятки, але натомість складається враження, що вони переходять у правило.

Скажімо, у Капустині землевласники так і не отримали плату за позаминулий рік. А нинішнього на їхніх шестистах гектарах було засіяно ріпак і соняшник. А це означає, що про зерно як плату за пай вже не може бути мови, а на гроші вони вже давно не сподіваються.

І у Пилипах ситуація не краща:

— Немає толку з тими інвесторами, — робить свої висновки мешканець села Микола Балюк. — Старий інвестор каже одне, торік з’явився новий — обіцяє

Пізньої весни та на початку літа люди тоннами вивозили картоплю на смітники за село, бо не було де збути

За кордон без перепон

Експерти наврочили зерноторговцям, що жити їм до кінця року без експортних обмежень

ПІДСУМКИ

44,8 мільйона тонн зернових зберуть нинішнього року аграрії на полях країни. Такий прогноз оприлюднив керівник служби проектів інформаційного агентства «АПК-Інформ» Родіон Рибчинський під час круглого столу, присвяченого нинішнім експортним можливостям України. На його думку, таким чином, з урахуванням перехідних залишків, знову матимемо більш ніж оптимістичний баланс. Зважаючи на посушливі осінь та весну, незвично морозну зиму — це «більш ніж гідний для українського АПК результат». Тож експортна пропозиція хлібних культур залишається великою.

Одна насінина, дві насінини...

Значний потенціал для вивезення ще й тому, що з року в рік в Україні не збільшується, а знижується внутрішнє продовольче споживання зерна. Обумовлено це об'єктивними чинниками — доходи громадян істотно не зростають, а кількість населення скорочується. Відповідно, і купівельна спроможність низька, і самих покупців хлібобулочних виробів менше. У результаті знову спостерігаємо падіння внутрішнього продовольчого споживання до 5,3 мільйона тонн зерна на рік. Потреба у фуражному зерні при цьому трохи зростатиме за рахунок збільшення поголів'я свиней і курей. У птахівництві активно розвивається і м'ясний, і яєчний напрямок. А зростання виробництва свинини можна зарахувати до активу агрохолдингів. У результаті, за прогнозами, не на багато — на 300 тисяч тонн, збільшиться споживання кормового збіжжя.

Насіння, а також зерно, що піде на переробку на спирт, солод, крохмаль, — це все традиційні обсяги. Плюс-мінус тут не грає особливого значення.

Висновок: внутрішнє споживання незначно — на півмільйона тонн — може зрости за рахунок кормової групи й становитиме у поточному маркетинговому році 26,3 мільйона тонн.

Отже, вважає Р. Рибчинський, з урахуванням різниці виробленого й того, що споживається усередині країни, ми повинні теоретично відправити на експорт близько 23 мільйонів тонн хлібних культур. Тому що аграрний сектор експортно-орієнтований, а внутрішній ринок не зростатиме такими швидкими темпами, щоб все зібране зерно можна було спожити. Але в цьому разі потрібно підкреслити слово «теоретично». Тому що і торік теоретично ми могли поставити на зовнішні ринки 24 мільйони тонн хлібних культур. Насправді вийшло набагато менше. Тобто між теорією й практикою різниця істотна.

Культура для трейдера — понад усе

— Основні експортні культури в нас, як відомо, пшениця, ячмінь, кукурудза. Саме за рахунок пшениці, — переконаний Родіон Рибчинський, — й вийшли величезні перехідні залишки. Адже на внутрішньому ринку, за оцінками фахівців, її залишалося близько 8 мільйонів тонн. (Варто одразу обмовитися, що з такою оцінкою на круглому столі згодні були не всі. Адже не виключено, що під вибори чиновники перестаралися й у перехідні залишки записали і зерно нового врожаю, зібране в червні. А в перший літній місяць намолотили його чимало. — **Г.К.**). Хоча треба враховувати істотне скорочення під пшеницею посівних площ — на більш як мільйон га — що не могло не позначитися на валовому зборі. До того ж — зменшення віддачі гектара через погодні умови — і маємо врожай у межах 14,6 мільйона тонн. Якщо проаналізувати останні роки — більш низький обсяг виробництва трапився хіба що в 2007—2008 маркетинговому році. Тоді був і неврожай, і обмеження експорту. Звичні ж для країни обсяги 16, а то й 20 мільйонів тонн. Наскільки вразливим виявиться цей відкат для внутрішнього ринку, думається, незабаром побачимо. А з огляду на кон'юнктуру — на жаль, уже нині можемо спостерігати негатив: багато компаній просто перепрофільовують свій зерновий напрямок, відмовляючись від посівів пшениці на користь технічних культур і кукурудзи. Але факт: зниження виробництва пшениці порівняно з минулим сезоном — мінус 34 відсотки. Тож з урахуванням перехідних залишків маємо 22,5 мільйона тонн пшениці, що в принципі досить добре. Це не набагато, лише на 10 відсотків нижче, ніж на цей час торік. І трохи менше ніж в 2009/10. Якщо згадувати ті сезони, можна проводити паралелі. В 2010/11, 2009/10 діяло обмеження експорту за майже такої само пропозиції пшениці на ринку.

Тож у підсумку, вважає керівник служби проектів, можна сказати, що є реальна можливість експортувати в поточному маркетинговому році 5 мільйонів тонн пшениці, що не на багато менше попереднього сезону. Хоча потрібно враховувати: пшениця в Україні належить до стратегічного продукту, на вивезення якого за кордон у будь-який момент можуть ввести певні обмеження «через необхідність забезпечення внутрішньої продовольчої безпеки».

Коли чекати на санкції?

Під час круглого столу виникало чимало запитань. Були вони до Родіона Рибчинського і у автора цих рядків.

— Ваші прогнози, у якій формі будуть запроваджені обмеження на експорт зернових — квотування, ліцензування, введення мит, просто заборона? І на які культури ці санкції поширюватимуться?

— В якій формі — мені складно прогнозувати. Механізм, що був апробований востаннє, тобто введення мит — найоптимальніший варіант. Просто мито має бути не таким заборонним. Тобто, якщо воно буде в розумних межах, то я гадаю, що спокійно відреагують і учасники ринку, й інші. Думаю, не постраждає й внутрішній ринок, як, приміром, коли діяли практично заборонні мита. Тоді ринок зупинився, і це вкрай негативно позначилося на сільгоспвиробниках. Потрібно знаходити золоту середину. Чи можливі обмеження по якійсь одній культурі? Так. Швидше за все, на мій суб'єктивний погляд, йтиметься насамперед про продовольчу пшеницю. Не про пшеницю взагалі, а саме продовольчу. І ситуацію із продовольчою пшеницею учасники ринку сприйняли б з розумінням. Якщо на інші культури не запроваджувати обмеження, то це було б нормально.

— А за часом — коли вводити обмеження?

— З огляду на динаміку експорту не бачу поки що, принаймні на найближчі два-три місяці, необхідності таких обмежень. До листопада — точно немає доцільності це питання порушувати. Експортно-орієнтовані компанії самі дуже стримано ставляться до поставок за кордон продовольчої пшениці, бо теж усвідомлюють і розуміють ситуацію з посиленою увагою виконавчої й законодавчої влади до питань продовольчої безпеки. Тому можна навіть говорити про якесь неписане правило, що нині існує — мінімізувати обсяги експорту. Але в якийсь момент, якщо піде інтенсивний сплеск світових цін на продовольче зерно, — отут утриматися, як кажуть, дуже складно. Отоді потрібно щось робити. Але, ймовірно, це питання плавно «перетече» на початок наступного року. Побічно такий розвиток подій підтверджує й робота над бюджетом-2013. За логікою речей, якщо передбачатиметься запровадження якихось мит, то вони повинні бути закладені в прибуткову частину основного фінансового документа країни. Якщо вважати, що ми живемо в правовій державі з якимись правилами — то мита, якщо вони вводяться, мають бути прописані в бюджеті.

На круглому столі побувала Галина КВІТКА.

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

А до зими не тільки треба заготовити дрова...

У селі Никонівці на очі трапився чорний, мов африканець, чоловік **(на знімку)**. Таке враження, ніби він приїхав з далекого сонячного континенту і тепліше обперезався теплим одягом, надягнув шапку. Бо хоч надворі ще яскраво світило сонце і пристойно теплило, та для нього це було явно замало. Однак ... насправді переді мною стояв місцевий житель Микола Ляшко.

— Це мій кум, — сказав про нього Павло Ведмідь. — Він у нас пічник. Оце на зиму лагодить піч. Та разом і сажу потрусив.

— Вас цієї справи хтось учив? — запитую «африканця».

— Життя примусило... Якщо не почистиш, то згориш.

— Він із Срібного, — розповідає П. Ведмідь. — А 27 років тому сюди у прийми пристав, побудувався. Жінка у нього інвалід. Дітей виростили разом. Молодці — добре господарюють. Корову, теля, свиней, гусей тримають.

У невеличкому селі Никонівці проживає понад 120 мешканців. Газ сюди не провели. Тож люди опалюють будинки переважно дровами. Вугілля дороге — селяни його не купують.

ДО РЕЧІ

Згідно із статистичними даними, на Чернігівщині мають централізоване газопостачання 74,7 відсотка домогосподарств. Є селяни, які вже гріють домівки електрокотлами. У Глуздах Куликівського району родина Віктора Сачка, наприклад, взимку платить по 500 гривень за використану електроенергію.

У селах, де є газ, люди розкошують і забувають про багато речей: де дістати дрова, брикет, потім, як все це порубати. А ще ж треба і не забути про безпечність пічного опалення. Саме у день мого приїзду за 30 кілометрів від Никонівки, у селі Левівщина, о 4-й годині ночі повністю згоріла у господарів добротна літня кухня. А все тому, що у димоході печі було забагато сажі...

Дбайливі господарі не забувають про виконання щороку цієї неприємної процедури.

— Димоходи треба чистити перед Великоднем, — каже професіонал своєї справи п'ятдесятирічний М. Ляшко. — Я знаю усі місця, де збирається сажа.

Руки у нього чорні, як смола. Саме ними він вигрібав із закутків їдучу пилюку. Як не крути, а без цього чищення піч може наробити лиха у садибі.

...На хуторі Паєтин, де живуть чотири бабусі, двом з яких за 90, теж готуються до зими. Ганна Петрівна Губар купила машину дров за 1600 гривень.

— У мене піч і груба, — каже пенсіонерка. — Як настає зима, то їх топлю разом.

— А дрова хто вам рубає?

— Зять і онук. Приїжджають і колють дрова.

— А сажу потрусили?

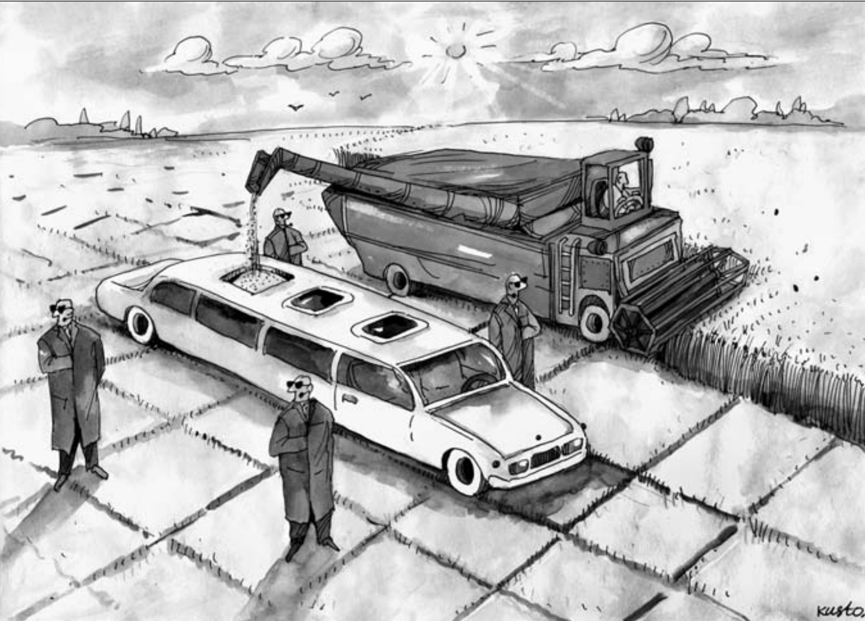
— Аякже! Обов'язково! Я сама це роблю. Є такий у мене спеціальний віничок. Ото їм і вичищаю димохід...

У різний спосіб заготовили дров й інші мешканці хутора. Що ж, тепер їм не страшна зима.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.
Фото автора.

інвестора

і роками не можуть із них вирватись

своє. Ми хотіли до нього перейти. Так вже рік не можемо розібратись, як це зробити. Бо кажуть, що не можемо старі договори розірвати. А що то за хазяї такі, що сіяли вночі? Як прийшов час горох збирати, то так і обсипався в полі. Потім ріпак стояв некошений і необмолочений, коли у всіх людей вже давно був зібраний...

Поки інвестори виборюють першість в обіцянках та агітаційній вправності між собою, страждають і земля, і люди. Бо кращі поля ще засіяли, а на гірші так і не знайшлось охочих попрацювати. А селяни знову залишились біля розбитого корита — на паях не заробили, обіцяних соціальних програм від інвесторів не бачили, допомоги на ремонт доріг, утримання громадських сільських закладів вже й не сподіваються. А проте скрізь тільки й чути, що тепер не хто інший, а саме вони, сільські трударі, є землевласниками і вершителями своєї долі.

Пошуки істини до депутата доведуть

На зборах, що відбуваються у селах, активісти демонструють десятки листів, заяв, прохань допомогти вирішити ситуацію, втрутитись, розібратись, встановити справедливість і порядок. Та практично скрізь лунає одне: поставили свій підпис під документом — тепер пожинайте плоди.

Справді, підписаний документ важить багато. Але навіть підпис не може бути вироком. Але хто покладе край тому, щоб шахрайство з боку інвесторів не ставало таким відвертим, а порушення законодавства і потурання цьому з боку влади такими цинічними. Якщо так працює ціла система, то їй потрібно протиставити іншу.

Інколи ситуація доходить просто до абсурду. Є селяни, котрі досі не тримали в руках ні свого державного акта на землю, ні договору оренди, а проте на їхніх полях вже не один рік успішно хтось хазяйнує. Що казати про якісь морально-етичні принципи у стосунках орендарів із селянами, коли навіть сама процедура оформлення документів, котра має бути гарантована державою, досі дає збої.

Наразі у згаданих та деяких інших селах працюють юридичні консультації, фахівці допомагають селянам належним чином оформити всі заяви і документи, щоб ті змогли захистити свої права на землю і можливість розпоряджатись нею. Однак обіцянок, що все можна буде вирішити у лічені дні, ніхто не дає. Адже процес розривання відносин із старими орендарями у деяких селах триває уже не місяці, а роки. Люди зайшли в глухий кут у пошуках істини. Тож тепер фахівцям доведеться добре попрацювати, щоб розплутати цей клубок.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Вигідніше споживати менше

Доволі часто до редакції газети надходять листи від читачів, які категорично не згодні або з сумою, нарахованою їм за спожитий газ, або з діями представників газопостачальних підприємств у разі несплати. Зазвичай, щоб розібралися у конфліктних ситуаціях, направляємо ці звернення до облдержадміністрацій, Міністерства енергетики та вугільної промисловості.

Та майже в кожному з таких листів читач запитує про тарифи та порядок нарахування ціни за газ. На це запитання докладно відповіли фахівці Головного управління промисловості та розвитку інфраструктури Луганської облдержадміністрації. Цитуємо відповідь:

«Відносини між газопостачальною організацією і споживачами природного газу регулюються Житловим кодексом України, Правилами надання населенню послуг з газопостачання, затвердженими постановою Кабінету Міністрів від 09.12.99 № 2246 (далі — правила), договором на надання послуг з газопостачання, укладеним між газопостачальною організацією та споживачем, іншими законодавчими актами.

З січня 2007 року постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.12.2006 № 1672 **встановлено диференційовані ціни на газ залежно від обсягу, використаного у попередньому році.** За наявності газових лічильників тарифи за використаний природний газ змінювались відповідно до постанов НКРЕ України (за 1 куб. м у коп.) **(див. табличку).**

Газопостачальні підприємства згідно з Постановою Кабінету Міністрів від 13.06.2007 № 821 «Про внесення змін до Правил надання населенню послуг з газопостачання» проводять щороку станом на 1 січня перерахунок оплати вартості використаного природного газу та нарахованих сум окремо щодо кожного споживача залежно від обсягу фактично використаного газу у попередньому році та встановлених диференційованих роздрібних цін, що діяли у відповідному році».

ЗАКІНЧЕННЯ У НАСТУПНОМУ ДІАЛОЗІ.

Постанови НКРЕ України:

За умови, що обсяг споживання на рік у куб. м:	Від 19.12.2006 № 1672 з 01.01.2007	Від 07.08.2008 №934 з 01.09.2008	Від 25.10.2008 № 1239 з 01.12.2008	Від 13.07.2010 №812 з 01.08.2010
не перевищує 2500	31,5	35,82	48,36	72,54
від 2500 до 6000	47,8	54,24	73,20	109,8
від 6000 до 12000	98,0	111,0	149,88	224,82
перевищує 12000	117,3	132,6	179,04	268,56

Безплатне цифрове телебачення не зовсім безплатне

Просимо на сторінках газети надати інформацію щодо запровадження цифрового телебачення в Україні. З екранів ми щодня чуємо про ці інновації, але не розуміємо, що саме дасть цифрове телебачення простому народу? І чи потрібно буде додатково купувати якесь устаткування до телевізорів?

Олена КОПОЛОВЕЦЬ, Марія МАЛЕТЬ, Ганна РЯБКО.

Мукачеве Закарпатської області.

Цифрове телебачення — це інноваційний тип передачі телевізійного сигналу, який дає змогу підвищити якість зображення та звуку, збільшити кількість каналів і навіть транслювати сигнал високої чіткості (HDTV) глядачам, котрі мають телевізори HD. Нині у багатьох країнах світу поставлене завдання повністю припинити аналогове мовлення і перейти на нові технології. В Україні це питання також розглядається, і ось уже декілька місяців з екранів обіцяють запровадити в ефірі європейські стандарти цифрового телебачення, що дасть можливість дивитись 32 канали у вищій якості. І головне, як стверджують у рекламі, абсолютно безплатно! Але насправді з одного боку безплатно, а з другого... не зовсім. Адже телевізор навіть останньої моделі самостійно — без підключення зовнішнього пристрою (ресивера, тюнера) з підтримкою DVB-T2 — не перейде з аналогової на цифрову якість. Тому, щоб насолоджуватись якісним національним ефірним телепродуктом, доведеться купити ще й спеціальний тюнер. До нього підключити ефірну антену і... буде всім «цифрове» щастя!

Відповідь шукала Сюзанна КІРІНА.

Шукаю роботу з бланком у руках

У 2012 році залишився без роботи і тепер перебуваю на обліку в центрі зайнятості. Там мені видали бланк самостійного пошуку роботи, в якому потрібно поставити підписи і печатки роботодавців про відсутність робочих місць або про те, що я їх не влаштовую. Чи мають право фахівці служби зайнятості змушувати мене брати і заповнювати ці бланки?

Олег БАТУЛА.

Канів Черкаської області.

Річ у тім, що пунктом 13 Постанови уряду від 14 лютого 2007 року № 219 «Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних» передбачено: громадяни, які зареєстровані у Державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, і безробітні повинні згідно з письмовими рекомендаціями працівників державної служби зайнятості сприяти своєму працевлаштуванню, зокрема, відвідувати центр зайнятості у визначений і погоджений з ними час; брати участь у семінарах та інших масових заходах, що проводяться Державною службою зайнятості з метою надання допомоги громадянам у пошуку підходящої роботи і роботодавцям у доборі працівників.

Коли ви починаєте співпрацювати з центром зайнятості, його працівники відповідно до вашої освіти, кваліфікації, досвіду роботи шукають серед вільних вакансій підходящу для вас роботу. Визначивши декілька вакансій, що відповідають вашим вимогам, спеціаліст центру зайнятості звертається до роботодавця та пропонує вашу кандидатуру. Після чого дає вам направлення на роботу. Роботодавець після співбесіди з вами приймає рішення і робить відповідний запис (про прийняття вас на роботу чи про невідповідність вашої кандидатури вимогам вакантної посади). Проте у працівника центру зайнятості на кожного громадянина, який звернувся у пошуках роботи, виділено певний проміжок часу, і якщо за цей час поговорити з роботодавцем не вийшло, він надає вам направлення на роботу та рекомендує звернутися до такого роботодавця особисто. У разі якщо роботодавець не зацікавлений у вашій кандидатурі, він повинен зробити відповідний запис у цьому направленні (про відсутність робочих місць на підприємстві або необхідних професійних навиків для заміщення вакантної посади у вас).

План самостійного пошуку роботи як один із заходів з працевлаштування нещодавно був замінений на індивідуальний план працевлаштування. У ньому зазначаються рекомендації центру зайнятості щодо сприяння вашому працевлаштуванню. До індивідуального плану видається спеціальний бланк із списком доступних вакансій на підприємствах, які найбільше підходять вашим вимогам. Працівник центру зайнятості рекомендує їх відвідати і після прийняття роботодавцем рішення щодо вашої кандидатури зробити відповідний запис у ньому.

Також звертаємо вашу увагу на те, що згідно з п. 5.4 наказу Міністерства праці та соціальної політики України «Про затвердження Порядку надання допомоги з безробіття, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності» у разі недотримання рекомендацій щодо сприяння працевлаштуванню, які надані безробітному в письмовій формі, тривалість виплати допомоги з безробіття скорочується на строк до 90 календарних днів. А у разі відмови безробітного від двох пропозицій підходящої роботи або від двох пропозицій підходящого проходження професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості, у тому числі осіб, які вперше шукають роботу та не мають професії (спеціальності) (з дня відмови від другої пропозиції), виплата допомоги припиняється.

Виходячи з цього, працівники центру зайнятості не мають права змушувати вас ходити по підприємствах та заповнювати ці бланки, проте вони можуть рекомендувати вам це зробити, а у разі вашої відмови застосувати відповідні заходи впливу. Тому вирішувати вам.

Артур АЛІЄВ, юрист.

Недоотримані метри — на депозитних рахунках?

Моє запитання стосується Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду». Громадяни, які на момент приватизації вже мали власне житло, не отримали свою частину державного житлового фонду. Але ст. 4 цього закону як компенсацію пропонує житлові чеки. Підкажіть, де і як можна їх отримати? Чи можна компенсувати належну людині частину держжитла під час купівлі землі?

Василь КАРПЕНКО.

Київ.

Відповідь надійшла з Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України за підписом заступника міністра — керівника апарату Григорія СЕМЧУКА:

«Відповідно до пункту 5 статті 5 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (далі — закон) кожен громадянин має право приватизувати займане ним житло безплатно в межах номінальної вартості житлових чеків або з частковою доплатою. Відповідно до пункту 1 статті 4 закону житлові чеки — це приватизаційні папери, які одержуються всіма громадянами України і використовуються при приватизації державного житлового фонду.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.1993 №-305 «Про випуск в обіг приватизаційних житлових чеків» **безплатна передача житла здійснюється з розрахунку 21 кв. м загальної площі на кожного наймача та додатково 10 кв. м на сім'ю.**

Спільним наказом Фонду державного майна України і Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 28.03.1996 № 351/26 «Про затвердження Положення про порядок використання житлових чеків для приватизації житла та частки майна державних підприємств» було передбачено отримання невикористаних житлових чеків у готівковій формі.

Житлові чеки громадян, які мають житло на праві власності, а також житлові чеки, отримані громадянами в порядку компенсації за недостатню площу при приватизації займаної ними державної квартири (відповідно до статті 4 закону), використовувалися для придбання частки майна державних підприємств до 30.06.1999 року (Верховною Радою України щорічно затверджувалися програми приватизації майна державних підприємств із використанням майнових сертифікатів). Починаючи з II півріччя 1999-го сертифікована приватизація закінчилася.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів від 26.04.1993 № 305 «Про випуск в обіг приватизаційних житлових чеків» житлові чеки підлягають випуску у вигляді приватизаційних депозитних рахунків, порядок відкриття та здійснення з них платежів регулювалось Положенням про порядок відкриття приватизаційних депозитних рахунків і здійснення з них платежів (затверджено наказом Національного банку України від 15.03.1993 № 30). Але воно втратило чинність з моменту введення в дію Постанови Правління Нацбанку від 27.04.2000 № 179 «Про затвердження Положення про порядок відкриття приватизаційних депозитних рахунків за житловими чеками та здійснення з них платежів» (далі — положення).

За його умовами житлові чеки — це приватизаційні папери, які засвідчують право власника на безплатне одержання в процесі приватизації частки державного житлового фонду: тобто **вони можуть використовуватися тільки для приватизації квартир (будинків) державного житлового фонду.** Платежі за придбані об'єкти приватизації здійснюються з приватизаційних депозитних рахунків, на які нараховується повна номінальна вартість житлових чеків громадян. Використання коштів приватизаційних депозитних рахунків здійснюється за приватизаційним платіжним дорученням щодо переказу належної суми з депозитного рахунку на позабалансовий рахунок відповідного позабюджетного фонду приватизації.

Отже, у процесі приватизації громадянами займаного житла відбувається списання коштів з їх приватизаційних депозитних рахунків на підставі приватизаційного платіжного доручення, яке підтверджує, що громадянин України (або особа, яка має на це повноваження) доручає установі банку здійснити переказ належної суми зі свого депозитного рахунку на позабалансовий рахунок відповідного позабюджетного фонду приватизації. У разі якщо громадянин скористався своїм правом на приватизації державного житлового фонду не в повному обсязі, то на його депозитному рахунку зберігаються залишки житлового чеку, які можуть бути ним використані для приватизації іншого житла відповідно до законодавства.

Дивіденди або відсотки за житловими чеками не нараховуються. Видача громадянам невикористаних житлових чеків у готівковій формі зазначеним положенням не передбачена.

Водночас повідомляємо, що Законом України від 18.05.2000 № 1724-III внесено зміни до Закону України «Про приватизацію державного майна» та передбачено, що продаж об'єктів приватизації з урахуванням їх індивідуальних особливостей здійснюється виключно за кошти.

Компенсація громадянам належної частини житла за рахунок держави при купівлі-продажі земельної ділянки законодавством України не передбачена».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ОГОЛОШЕННЯ

ТОВ "ХАРВЕСТ КОНТРАКТ" 23 жовтня 2012 р. об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 44 (приміщення для проведення аукціонів) проводить аукціон по продажу земельних ділянок ЗАТ "Київ-Агротранс" (загальною площею 0,1275га), що розташовані за адресою: м. Київ, провулок Хортицький, а саме:

№ лота	Найменування майна	Площа кв.м	Початкова ціна, грн. з ПДВ.
1	Земельна ділянка №15	505	222538,12
2	Земельна ділянка №16	264	116336,76
	ВСЬОГО	**769**	**338874,88**

Загальна вартість земельних ділянок складає 338874,88 (триста тридцять вісім тисяч вісімсот сімдесят чотири) гривні 88 копійок, в тому числі ПДВ 20% - 56479,15 грн.

Ознайомитись з об'єктами можна щоденно крім вихідних та святкових днів за місцем їх розташування.

До початку аукціону учасники сплачують:

- гарантійний внесок у розмірі 10 % від початкової ціни лоту (без ПДВ) на поточний рахунок організатора аукціону 260093291101 у відділені "Регіональне управління ПАТ "Комерційний банк "Даніель" у м.Києві, МФО 380980, код ЄДРПОУ 37815389; отримувач - ТОВ "Харвест Контракт".
- реєстраційний збір 17 грн. з ПДВ, на поточний рахунок організатора аукціону 260093291101 у відділені "Регіональне управління ПАТ "Комерційний банк "Даніель" у м.Києві, МФО 380980, код ЄДРПОУ 37815389; отримувач - ТОВ "Харвест Контракт".

Квитанції або платіжні доручення про сплату подаються разом з заявкою на участь в аукціоні.
Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - три дні до початку аукціону.
Додаткову інформацію, щодо умов участі в аукціоні можна отримати за адресою:
м. Київ, вул.Шота Руставелі,44, офіс 6 та за телефонами: (044)569-59-21, 569-59-22.
Розпорядок роботи : понеділок - п'ятниця з 9.00 до 18.00.

Господарським судом Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В'ячеслава Чорновола, 29/32) ухвалою від 20.08.2012р. порушено справу №5013/1170/12 про банкрутство приватного підприємства "Потенца" (25028, Кіровоградська область, м. Кіровоград, вул. Волкова, 36, код ЄДРПОУ 37384081, відкриті розрахункові рахунки відсутні).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Охінченка Сергія Михайловича, ліцензія Серії АВ № 600755 від 17.05.2012р. м. Кіровоград, вул. Журбинського, буд. 31.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 24.09.2012р. по справі № 26/5005/7489/2012 ТОВ "А.К.В.І.Л.О.Н." (код ЄДРПОУ 35113586) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Бухалкіна Валерія Віталійовича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою:49000, м.Дніпропетровськ, вул. Запорізьке шосе, 26.

Постановою господарського суду Харківської області (Держпром, 8-й під., м-н Свободи, 5, м. Харків, 61022) від 13.09.2012 по справі 5023/3811/12 Підприємство "Біржа праці" громадської організації "Фонд активного сприяння працевлаштування" (м. Харків, вул. Сумська, буд. 24А, код 31060724) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором боржника призначено Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття в особі Харківського обласного центру зайнятості (61068, м. Харків, вул. Броненосця "Потьомкін", 1А).

Постановою Господарського суду АР Крим від 17.09.2012. по справі № 5002-17/289-2012 ПАТ "Кримвтормет" (95000, м. Сімферополь, вул. Суворовський спус 5, ЄДРПОУ 00190638) визнано банкрутом та відкрита його ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Дрогайцев Атік Олегович (99059, м. Севастополь, вул. П. Корчагіна, 34, кв. 22).

Кредиторські вимоги приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду АР Крим від 17.09.2012 по справі № 5002-17/289-2012 ПАТ "Кримвтормет" (95000, м. Сімферополь, вул. Суворовський спуск 5, ЄДРПОУ 00190638) визнано банкрутом та відкрита його ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Дрогайцев Атік Олегович (99059, м. Севастополь, вул. П. Корчагіна, 34, кв. 22).

Кредиторські вимоги приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В'ячеслава Чорновола, 29/32) ухвалою від 20.08.2012р. порушено справу №5013/1171/12 про банкрутство приватного підприємства "Гімалая" (25028, Кіровоградська область, м. Кіровоград, вул. Волкова,36, код ЄДРПОУ 37384055, відкриті розрахункові рахунки відсутні).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Охінченка Сергія Михайловича, ліцензія Серії АВ № 600755 від 17.05.2012р. м. Кіровоград, вул. Журбинського, буд. 31.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідатор АБ "Синтез" пропонує до безпосереднього продажу бланки цінних паперів та бланки суворої звітності:

№	Назва	К-сть	Одиниця виміру	Ринкова вартість за одиницю, грн без ПДВ	Ринкова вартість всього, грн без ПДВ
1	Векселі прості	294	шт.	6,27	1 843,38
2	Векселі переказні	200	шт.	6,27	1 254,00
3	Чекові книжки	336	шт.	8,47	2 845,92
4	Трудові книжки	19	шт.	12,71	241,49
5	Вкладиші до трудових книжок	3	шт.	7,56	22,68
6	Квитанція форми 377	4817	шт.	0,02	96,34
7	Квитанція форми 377 А	3799	шт.	0,02	75,98
	ВЗАГАЛІ, грн. без ПДВ	**9468**			**6 379,79**
	ВЗАГАЛІ, грн. з ПДВ				**7 655,75**

За більш детальною інформацією звертатися за тел. 200-17-62 контактна особа Данильчук А.В. або за адресою м.Київ, вул. Набережно-Лугова, 8.

Садівничий обслуговуючий кооператив "Яблунівські сади - 1" (далі - Кооператив) оголошує проведення загальних зборів членів кооперативу 13.10.2012р. о 12-30 за адресою: Київська обл., Макарівський р-н, село Яблунівка (приміщення клубу) з наступним порядком денним:

1. Обрання Голови загальних зборів членів Кооперативу;
2. Обрання Секретаря загальних зборів членів Кооперативу;
3. Обрання рахункової комісії загальних зборів членів Кооперативу;
4. Визначення розмірів та порядок сплати вступного і членського внеску та паю.

Початок реєстрації членів кооперативу о 12-00.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) від 20.09.2012 року по справі № 5023/3694/12 визнано Товариство з обмеженою відповідальність "Ресурс 08" (63200, Харківська обл., Нововодолазький р-н, смт. Нова Водолага, площа Мотики, 1, код ЄДРПОУ 36074578) банкрутом, в порядку передбаченому ст. 52 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено - Кушнір Тетяну Іванівну (04208, м. Київ, проспект Правди, 96, кв. 17, ліцензія серія АВ № 600668 від 05.03.2012р.)

Усі кредитори боржника, в місячний строк з дня публікації цього оголошення, можуть направити ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

Ухвалою Господарського суду міста Києва (01030, м.Київ, вул. Б.Хмельницького, буд.44-Б) від 04.09.2012 р. порушено провадження у справі № 5011-46/12006-2012 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Радіант-Сервіс" (ідентифікаційний код - 37145630; 04050, м.Київ, вул. Тургенєвська, буд. 82-А).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Колодник Людмилу Олександрівну (ліцензія на право провадження діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) серія АГ № 594912, видана Державним деппартаментом з питань банкрутства 04.08.2011 р.

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

ЗАЯВА ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ДІЯЛЬНОСТІ

Будівництва об'єкту "Лінії електропередачі 750 кВ для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької АЕС: ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС - Київська з розширенням ПС 750 кВ "Київська" та заходами ПЛ 750 кВ"

1. Інвестор (замовник): Державне підприємство "Національна енергетична компанія "Укренерго". Адреса: 01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 25.

2. Дані про плановану діяльність, мету і шляхи здійснення: Для організації ВОЛЗ на трьох існуючих повітряних лініях електропередачі ПЛ 330 кВ Грабів - РАЕС, ПЛ 330 кВ Рівне - РАЕС та ПЛ 330 кВ ХАЕС - РАЕС заплановано провести технічне переоснащення, що передбачає заміну одного з існуючих грозозахисних тросів на оптичні кабелі, вбудовані у грозозахисний трос (ОКГТ). Загальна довжина ВОЛЗ становить 177 км. ВОЛЗ не є джерелом шуму, електромагнітного й іонізуючого випромінювань, ультразвуку. Для організації лінійно-експлуатаційного зв'язку (ЛЕЗ) та радіорелейної лінії зв'язку (РЛЗ) заплановано будівництво шести нових антенних веж та використання існуючих радіовеж. На нових та існуючих антенних вежах встановлюються антени спрямованої дії, направлені уздовж траси ПЛ 750 кВ, та ненаправлені антени для забезпечення кругової зони покриття. Будівництво РЕП заплановано у м. Сарни м. Новоград-Волинський м. Коростень. В об`ємі даного проекту планується розширення відкритого розподільчого пристрою 750 кВ для приєднання двох ПЛ 750 кВ РАЕС та ХАЕС з установкою 3-х вимикачів, установка двох груп шунтувальних реакторів 750 кВ на ПЛ ХАЕС та ПЛ РАЕС потужністю 3х110 МВАр, установка 2-х вимикачів 750 кВ для двох груп шунтувальних реакторів 750 кВ. Проектом передбачені будинок релейних панелей 750 кВ БРП №1, апаратна оливогосподарства, допоміжні споруди (ОБРЕП, будинок ремонту елегазового обладнання, побутова будівля, захисна будівля подвійного призначення), камери засувок автоматичного пожежогасіння для двох груп шунтувальних реакторів 750 кВ, ЗТП №6. ПЛ 750 кВ РАЕС - Київська довжиною 346 км. Захід ПЛ 750 кВ ХАЕС - ЧАЕС на ПС Київська довжиною 130 км.

3. Впливи на стан навколишнього середовища:
Клімат і мікроклімат: Негативний вплив відсутній.

Повітряне середовище: Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря відсутнє. Електричне поле в межах підстанції. У випадки розгерметизації камери вимикача можливий витік елегазу і попадання його в атмосферу, проте його концентрація настільки мала, що забруднення навколишнього середовища елегазом і продуктами його розпаду не передбачається. Електричне поле в межах СЗЗ ПЛ 750 кВ.

Водне середовище: Негативний вплив відсутній.

Ґрунти: Негативний вплив відсутній.

Рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти: Негативний вплив на рослинний і тваринний світ відсутній. Природно-заповідні території в межах впливу об'єктів відсутні.

Навколишнє соціальне середовище: Негативний вплив відсутній. Для експлуатації нових приймально-передавальних антен, що встановлюються на існуючих та нових радіовежах, передбачені зони обмеження забудови. Оскільки сумарні густини потоку енергії електромагнітного випромінювання від запроектованих та існуючих приймально-передавальних антен на висоті до 2 м від поверхні землі не перевищують ГДР 2,5 мкВт/см2, організація санітарно-захисних зон не передбачена. Вплив напруженості ЕП 750 кВ від обладнання ПС обмежується територією ВРП 750 кВ. Для захисту обслуговуючого персоналу від впливу електричного поля передбачаються екрани біозахисту. Напруженість електричного поля від обладнання ПС, що знаходиться під напругою 750 кВ за межами обгороджування ПС не перевищує 1 кВ/м, тому спеціальних заходів щодо захисту населення від дії електричного поля не передбачаються. Напруженість електричного поля від ПЛ, що знаходиться під напругою 750 кВ за межами СЗЗ ПЛ 750 кВ не перевищує 1 кВ/м, тому спеціальних заходів щодо захисту населення від дії електричного поля не передбачаються. Це відповідає вимогам "Санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань".

Навколишнє техногенне середовище. Негативний вплив відсутній. Для забезпечення безпечної експлуатації ПС та ПЛ проектом передбачені заходи, що направлені на зниження техногенної небезпеки і виключають розповсюдження небезпечних ситуацій для навколишнього середовища і населення. При експлуатації ПС та ПЛ виключається виникнення аварійних ситуацій, пов'язаних з викидами забруднюючих речовин в навколишнє середовище за умови дотримання технологічних інструкцій і інструкцій по охороні праці і техніки безпеки. У проекті ухвалені технологічні рішення, що забезпечують виконання вимог і норм, що обмежують негативну дію проектованих об'єктів на екологічне середовище заселеного людьми і біоту.

4. Екологічний ризик проектованої діяльності: Об'єкт не входять до "Переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку" (ДБН А.2.2-1-2003, Додаток Е).

5. Залишкові впливи: Електромагнітне випромінювання приймально-передавальних антен.

6. Заходи щодо інформування громадськості про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення: Інформування громадськості про плановану діяльність здійснюється шляхом публікації "Заяви про наміри" та "Заяви про екологічні наслідки діяльності" у ЗМІ.

7. Зобов'язання Замовника та Генпідрядника: Замовник і генпідрядник зобов'язуються на всіх стадіях спорудження та експлуатації об'єкту дотримуватись прийнятих у проекті рішень, вимог і правил нормативних документів щодо охорони навколишнього середовища й екологічної безпеки. Замовник зобов'язується: Строго контролювати виконання будівельно-монтажних робіт відповідно до проекту. Стежити за санітарною і протипожежною обстановкою на території ПС.

Таким чином, в результаті проведеної оцінки дії проектованого об'єкту на навколишнє природне середовище можна зробити висновок, що об'єкт "Лінії електропередачі 750 кВ для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької АЕС: ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС - Київська з розширенням ПС 750 кВ "Київська" та заходами ПЛ 750 кВ" не надасть негативної дії на водний і повітряний басейни, ґрунтовий шар і біоту.

Заходи, розроблені в проекті, дозволять зберегти екологічну рівновагу в районі будівництва, понизять до мінімуму вплив негативних чинників, що впливають на грунт, рослинність, повітряний простір, водні ресурси і інші компоненти природного середовища при її експлуатації.

ЗАМОВНИК ПРОЕКТУ:
ДП НЕК "Укренерго"
Директор Ходаківський А.М.
ГЕНПРОЕКТУВАЛЬНИК:
ПрАТ "СВС-Дніпро"
Директор Кравченко М.В.

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

Будівництва об'єкту "Лінії електропередачі 750 кВ для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької АЕС: ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС - Київська з розширенням ПС 750 кВ "Київська" та заходами ПЛ 750 кВ"

1. Інвестор (замовник): Державне підприємство "Національна енергетична компанія "Укренерго" 01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 25. E-mail: kanc@nec.energy.gov.ua.

2. Місце розташування майданчиків будівництва: Рівненська обл., Житомирська обл., Київська обл.

3. Характеристика діяльності (об'єкта): Електрична підстанція 750 кВ площею 45 га; ПЛ 750 кВ довжиною 346 км; ПЛ 750 кВ довжиною 130 км; Лінійно-експлуатаційний зв'язок; Волоконно-оптична лінія зв'язку; Ремонтно-експлуатаційні пункти (РЕП) у м. Сарни, Коростень, Новоград-Волинський.

3.Технічні і технологічні дані: ПС 750 кВ - двох трансформаторна підстанція 750/330 кВ; ПЛ 750 кВ - опори вільно стоячі 0, н металеві, проводи 5хАС400/51; Лінійно-експлуатаційний зв'язок - антени спрямованої дії типу R 70-1аправлені уздовж траси ПЛ 750 кВ, та ненаправлені антени типу R 70-7 для забезпечення кругової зони покриття, а також антени радіорелейного зв'язку типу Flexi Hopper; ВОЛЗ по ПЛ 330 кВ довжиною 177 км; РЕП у м. Сарни, Коростень, Новоград-Волинський - двоповерхові адміністративно-виробничі будинки та допоміжні споруди.

4. Соціально-економічна необхідність планованої діяльності: Підвищення надійності електропостачання споживачів Київського регіону, створення умов для видачі потужностей Рівненської та Хмельницької атомних електростанцій.

5. Потреба в ресурсах при будівництві і експлуатації:
Земельних: Буде визначено у проекті.
Сировинних: Пісок, щебінь - завозяться з кар'єрів.
Енергетичних (паливо, електроенергія, тепло): Буде визначено у проекті.
Водних: *Буде визначено у проекті.*
Трудових: Забезпечує генпідрядник.

6. Транспортне забезпечення (при будівництві й експлуатації): Забезпечує генпідрядник, експлуатаційна організація.

7. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за варіантами: Необхідність організації санітарно-захисної зони та зони обмеження забудови для радіовеж буде визначена у проекті.

8. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за варіантами: Не проводиться.

9. Можливі впливи планованої діяльності (при будівництві й експлуатації) на навколишнє середовище:
Клімат і мікроклімат: Негативний вплив не передбачається.
Повітряне: При будівництві - вихлопні гази від автотранспорту, електромагнітне випромінювання, електричне поле в межах підстанції та в межах санітарно-захисної зони ПЛ.
Водне: Негативний вплив не передбачається.
Грунт: Буде визначено у проекті.
Рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти:
Існуючі повітряні лінії проходять за межами природно-заповідних територій та за межами житлових зон населених пунктів. Нові радіовежі встановлюються на ділянках за межами природно-заповідних територій та за межами житлових зон населених пунктів. Майданчики РЕП вибрані за межами природно-заповідних територій та за межами зеленої зони.
Навколишнє соціальне середовище (населення): Буде визначено у проекті.
Навколишнє техногенне середовище: Негативний вплив не передбачається.

10. Відходи виробництва і можливість їх повторного використання, утилізації, знешкодження або безпечного захоронення: Утворення відходів відсутнє.

11. Обсяг виконання ОВНС: Відповідно до вимог ДБН А.2.2-1-2003.

12. Участь громадськості: Без проведення громадських слухань.

ЗАМОВНИК ПРОЕКТУ:
ДП НЕК "Укренерго"
Директор Ходаківський А.М.
ГЕНПРОЕКТУВАЛЬНИК:
ПрАТ "СВС-Дніпро"
Директор Кравченко М.В.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів, місцями невеликі дощі, грози. Температура вночі — 8—13 градусів, у південних областях — 11—16, на півночі Лівобережжя й у східних областях — 4—9 тепла. Удень — +20—25, у східних областях — 17—22 тепла, у південній частині — 23—28 градусів.

ЦЬОГО ДНЯ, 2 ЖОВТНЯ

1870. Рим став столицею об'єднаної Італії. **1918.** Павло Скоропадський — останній гетьман України — затвердив постанову Ради міністрів про утворення у Ніжинському історико-філологічному інституті двох кафедр українознавства. **1936.** Максимальний термін ув'язнення в СРСР підвищено з 10 до 25 років. **1943.** Народився український поет, лауреат літературних премій імені М. Шашкевича, Л. Українки та «Благовіст» Богдан Стельмах. **1974.** Помер радянський письменник, кінорежисер, актор Василь Шукшин. **1987.** На Першому каналі Центрального телебачення СРСР вперше вийшла в ефір телепрограма «Взгляд».

У НОМЕР

Вісті звідусіль

Футбол. Тренер збірної України Олег Блохін оголосив список гравців, викликаних на два матчі відбірного циклу до чемпіонату світу 2014 року проти Молдови (у Кишиневі 12 жовтня) та Чорногорії (у Києві 16 жовтня).

Воротарі — Андрій Дикань («Спартак», Росія, Москва), Андрій П'ятов («Шахтар», Донецьк), Максим Коваль («Динамо», Київ); **оборонці** — В'ячеслав Шевчук, Олександр Кучер, Ярослав Ракицький (усі — «Шахтар»), Тарас Михалик, Євген Хачериді (обидва — «Динамо»), Віталій Мандзюк («Дніпро», Дніпропетровськ), Богдан Бутко («Іллічівець», Маріуполь), Євген Селін («Ворскла», Полтава); **півоборонці** — Олег Гусєв, Денис Гармаш, Андрій Ярмоленко (усі — «Динамо»), Євген Коноплянка, Руслан Ротань (обидва — «Дніпро»), Сергій Назаренко («Таврія», Сімферополь), Роман Безус («Ворскла»), Тарас Степаненко («Шахтар»), Анатолій Тимощук («Баварія», Німеччина); **нападники** — Роман Зозуля («Дніпро»), Марко Девич («Шахтар»).

Збір — 8 жовтня на навчально-тренувальній базі ФК «Динамо» у Кончі-Заспі. До Кишинева команда вилетить 11 жовтня чартерним рейсом.

Москва (Росія). Тут у присутності президента ФІФА Йозефа Блаттера було оголошено міста, які прийматимуть матчі фінального турніру чемпіонату світу з футболу 2018 року: Санкт-Петербург, Єкатеринбург, Сочі, Казань, Нижній Новгород, Самара, Ростов-на-Дону, Калінінград, Волгоград, Саранськ і Москва.

Таллінн (Естонія). Чемпіонат Європи (U-19). Кваліфікація. 28 вересня. **Естонія — Україна. 0:2. Голи:** Близниченко, 37, Гришин, 64.

Українська команда (тренер — Юрій Мороз) і збірна Англії набрали по 6 очок і достроково вийшли до наступної стадії змагань.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. **28 вересня.** «Азовмаш» (Маріуполь) — «Одеса». 80:61 (22:14, 17:18, 22:18, 19:11). «Ферро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 95:81 (26:23, 22:17, 25:26, 22:15). «Будівельник» (Київ) — «Київ». 77:61 (18:16, 20:21, 16:13, 23:11). «Говерла» (Івано-Франківськ) — «Галичина» (Львів). 79:76 (16:23, 19:18, 28:20, 16:15). «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг) — «Черкаські Мавпи». 62:72 (22:22, 8:13, 15:16, 17:21). **30 вересня.** «Азовмаш» — «Хімік» (Южне). 66:74 (14:9, 16:20, 18:16, 18:29). «Донбас» (Донецьк) — «Одеса». 82:59 (24:11, 22:17, 12:16, 24:15). «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ) — «Черкаські Мавпи». 64:56 (8:12, 20:9, 23:13, 13:22). «Кривбасбаскет» — «Дніпро». 91:66 (27:11, 18:22, 23:12, 23:21).

Хокей. Регулярний чемпіонат ПХЛ України. **29 вересня.** «Сокіл» (Київ) — «Леви» (Львів). 5:1 (1:0, 2:0, 2:1). «Динамо» (Харків) — «Білий Барс» (Біла Церква). 2:1 (1:0, 1:0, 0:1). «Компаньйон» (Київ) — «Беркут» (Київ). 4:2 (2:0, 0:1, 2:1).

У полоні пристрастей

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 10-й тур.

28 вересня. «Динамо» — «Зоря». 1:0. 21 714 глядачів. **Рефері** — Козик (Мукачеве). **Гол**: Раффаель, 80.

«Шахтар» — «Дніпро». 2:1. 47 487 глядачів. **Рефері** — Бойко (Київська область). **Голи**: Мхітарян, Срна — Ротань, 9. На 49-й хвилині Фернандіньо, 61-й хвилині Адріано (обидва — «Шахтар») не реалізували пенальті. **Вилучено** Чеберячка («Дніпро», 60, друге попередження), Степаненка («Шахтар», 89, друге попередження).

29 вересня. «Волинь» — «Таврія». 0:1. 4 600 глядачів. **Рефері** — Лисенчук (Київ). **Гол**: Назаренко, 5.

«Чорноморець» — «Металіст». 1:1. 28 150 глядачів. **Рефері** — Кутаков (Київська область). **Голи**: Сантана, 41 (п) — Вілліан, 88. **Вилучено** Леонардо («Чорноморець», 90+5, друге попередження).

30 вересня. «Говерла» — «Металург». 2:1. 5 250 глядачів. **Рефері** — Абдула (Харків). **Голи**: Одонкор, 54 (п), Малишич, 86 — Казарян, 69.

«Кривбас» — «Металург» Зп. 5:0. 2 500 глядачів. **Рефері** — Грисьо (Львів). **Голи**: Самодін, 5, 46, Льопа, 60, Валєєв, 63, Антонов, 90.

«Ворскла» — «Іллічівець». 1:0. 8 500 глядачів. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Гол**: Кривошеєнко, 15.

«Карпати» — «Арсенал». 1:1. 11 100 глядачів. **Рефері** — Швецов (Одеса). **Голи**: Адійя, 28 — Матуку, 49 (автогол).

Бомбардири: Мхітарян («Шахтар») — 13 м'ячів, Ідейє («Динамо») — 8.

Центральний матч туру відбувся на «Донбас Арені». Протистояння було напруженим і гострим. Але, на жаль, пристрасті так розпалилися, що подія мало не перетворилася на побоїще між учасниками матчу. Не дивно, що оцінки з дніпропетровського боку були емоційними.

Гуанде Рамос, тренер «Дніпра»:

— Красивий вийшов матч. Обидві команди, котрі знаходяться поруч у турнірній таблиці, боролися, прагнули виграти. Це була зустріч за перше місце. Але дуже складно обіграти «Шахтар» на його полі у зв'язку з тими обставинами, які були проти нас протягом матчу. Ми вийшли вперед на початку поєдинку, контролювали ситуацію, але в сумнівному моменті «Шахтар» зрівняв рахунок. Там було положення «поза грою». У другій половині рефері призначив два пенальті у наші ворота, вилучив нашого футболіста. Було дуже складно грати за такого суддівства.

Олександр Алієв, півоборонець гостей, за поєдинком спостерігав з лави запасних. Ось, що він побачив:

— Рефері, як на мене, зробив усе можливе, щоб «Дніпро» не взяв очки. Знаєте, мені неприємно спостерігати, як вбивають команди на «Донбас Арені». Прекрасний стадіон, хороша команда, але судді просто вбивають тут гостей. То давайте на самому початку чемпіонату повісимо золоті медалі «Шахтарю», а інші команди розігруватимуть місця з 2-го по 16-е. Ну неприємно дивитися на це, гидко. То ганьба українського футболу...

А от думка з протилежного табору. **Марко Девич** — нападник «Шахтаря» і збірної України:

— Ми стали свідками справжнього дербі. «Дніпро» показав дуже хорошу гру, якої ми й очікували від нього. Нам десь не поталанило. Радує, що після двох нереалізованих пенальті ми змогли вирвати перемогу. Але прикро, що під кінець матчу футболісти не могли контролювати свої емоції. Незабаром ми гратимемо в Європі, а на тому рівні арбітри за подібні речі даватимуть червоні картки...

До речі, високо оцінюючи гру своїх підопічних (бойовитість, характер, майстерність), **Мірча Луческу** також висловив рішуче невдоволення їхньою поведінкою на останніх хвилинах зустрічі.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**10**	**0**	**0**	**34—5**	**30**
2. «Динамо»	**8**	**0**	**2**	**17—7**	**24**
3. «Дніпро»	**6**	**3**	**1**	**20—8**	**21**
4. «Металіст»	5	3	2	18—8	18
5. «Арсенал»	4	3	3	12—17	15
6. «Металург» Д	4	2	4	14—11	14
7. «Таврія»	4	2	4	9—10	14
8. «Іллічівець»	4	1	5	13—9	13
9. «Кривбас»	4	1	5	10—9	13
10. «Волинь»	3	3	4	10—15	12
11. «Зоря»	3	2	5	10—14	11
12. «Ворскла»	3	2	5	9—15	11
13. «Чорноморець»	3	2	5	9—16	11
14. «Карпати»	2	3	5	10—19	9
15. «Говерла»	**2**	**1**	**7**	**10—22**	**7**
16. «Металург» Зп	**0**	**2**	**8**	**4—24**	**2**

«Канонір» Адійя відкрив рахунок у Львові.

На межі конфлікту.

Блохін почав з перемоги

Минулу п'ятницю без перебільшення можна віднести до знаменних днів в історії київського «Динамо». Адже вперше команда зіграла офіційний матч під орудою легенди клубу — Олега Блохіна. Двадцять два роки тому він почав кар'єру професіонального тренера. І лише тепер отримав можливість працювати з клубом, до якого прийшов п'ятдесят (!) років тому, став у ньому мегазіркою світового масштабу і провів практично все своє життя гравця.

Варто сказати, що очолив він команду у досить складний для неї час. Кияни програли чотири матчі з останніх п'яти. Особливо болісними були поразки у Донецьку від «Шахтаря» і в Парижі від ПСЖ (по 1:4). Такої ситуації в житті титулованого колективу важко й пригадати. Безумовно, динамівці переживали ігрову та психологічну кризу.

Блохін добре усвідомлював, що тепер колективу вкрай потрібен бодай якийсь успіх. І «Динамо» виграло, хоч і провело два абсолютно різні тайми. У першому склалося враження, що команда діє за старими схемами. Та після перерви вже не було катання м'яча поперек поля, передач назад. Динамівці прагнули йти вперед, билися, переживали.

— Думаю, у першому таймі команда взагалі не грала у футбол, — прокоментував зустріч із «Зорею» новий наставник господарів. — Хлопці помітно нервували. У перерві я їм сказав, що мене абсолютно не хвилює результат, ваша справа — грати. Може, тому в другій половині вони додали, почали щільніше діяти в середині поля. А от у першому таймі не тримали суперників і постійно програли підбирання м'яча. У підсумку «Зоря» небезпечно контратакувала.

Хочу наголосити на тому, що я — не чарівник. І за два дні гру «Динамо» не виправиш. Якщо чесно, то ми сьогодні могли навіть поступилися або розійтися миром. Тому спасибі хлопцям, що вони таки заграли у футбол, скинувши напругу. З'явилися динаміка, забігання. Я переконаний, що наші футболісти можуть ще додати. Потрібен час. Коли будуть паузи у чемпіонаті, надолужуватимемо згаяне.

— Що з Велозу?

— У нього невралгія. Із загребським «Динамо» у Лізі чемпіонів він гратиме.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото fcdynamo.kiev.ua, shakhtar.com та Євгена КРАВСА.

Динамівська біографія триває.

Лише результати

Футбол. Результати матчів у національних чемпіонатах за участю суперників українських клубів у єврокубках. **Англія.** «Арсенал» — «Челсі». 1:2. **Данія.** «Нордшеллан» — «Есб'єрг». 3:0. **Італія.** «Ювентус» — «Рома». 4:1. «Сампдорія» — «Наполі». 0:1. **Франція.** ПСЖ — «Сошо». 2:0. **Хорватія.** «Динамо» (Загреб) — «Гайдук». 3:1. **Португалія.** «Ріу Аве» — «Порту». 2:2. **Німеччина.** «Байєр» — «Гройтер Фюрт». 2:0. **Норвегія.** «Русенборг» — «Геугесунн». 5:2. **Австрія.** «Ваккер Тіроль» — «Рапід» (Відень). 0:2. **Нідерланди.** «Венло» — ПСВ. 0:6.

Першість України. Перша ліга. 12-й тур. «Миколаїв» — «Оболонь». 1:1. «Кримтеплиця» — «Полтава». 1:1. «Севастополь» — «Титан». 2:1. «Олександрія» — «Сталь». 1:0. «Олімпік» — «Буковина». 2:0. «Авангард» — «Суми». 1:1. «Нафтовик» — «Одеса». 1:0. «Арсенал» — «Зірка». 1:2. «Геліос» — «Динамо-2». 2:0. **«Зірка» — 24 очки, «Сталь» — 23,** «Севастополь», «Олександрія» — по 22, «Авангард» — 21, «Геліос» — 20, «Полтава» — 19, «Олімпік» — 18, «Оболонь», «Буковина» — по 16, «Суми» — 15, «Нафтовик» — 14, «Миколаїв» — 13, «Титан», «Кримтеплиця» — по 11, «Арсенал» — 10, «Одеса» — 8, «Динамо-2» — 7.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Наталія ЯРЕМЕНКО.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2012 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 26451

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»